

Ηλεκτρονική Έκδοση της ΕΥΔΑΠ

Τεύχος 74

πηγή

[ενημέρωσης]

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

Ιδιοκτησία - Έδρα

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.
Ωρωπού 156, 111 46
Γαλλάτσι - Αττικής
Κωδικός: 6313

Εκδότης

Διεύθυνση Επικοινωνίας
& Εταιρικών Σχέσεων
Τηλ.: 210 749 5420 - 07
Fax: 210 749 5381
E-mail: pubrel@eydap.gr

Συντακτική Ομάδα

Άλπου Πένυ
Γερασιμίδου Ξανθιάνα
Γκαμαλιέτσου Μαργαρίτα
Κόλλη Κατερίνα
Λιακάκης Περικλής
Μέγκα Σπυριδούλα
Μόσχου Νικολία
Σαδίκη Ευαγγελία
Τζμποπούλου Σόνια
Χριστογεωργάκη Ελένη

Συνεργάτες Τεύχους 74

Παπαϊωάννου Παναγιώτης
Ρίππης Κώστας
Σάμιος Στέλιος

Επεξεργασία κειμένων

Διεύθυνση Επικοινωνίας
& Εταιρικών Σχέσεων

Τεχνική Επιμέλεια

Διεύθυνση Επικοινωνίας
& Εταιρικών Σχέσεων

Art Directors

Νάσος Γρηγοράτος
Βεατρίκη Τζένου

04

Εταιρικά Νέα

22

Αγορά

24

Επιστήμη και
Τεχνολογία

30

Εταιρική
Κοινωνική Ευθύνη

36

Γνώση με
συνέχεια

40

Ροές Πολιτισμού

46

Ευ Ζην

περιεχόμενα

Παγκόσμια Ημέρα Νερού 2016:
Μια γιορτή από την ΕΥΔΑΠ
με πρωταγωνιστές τα
παιδιά και τη μουσική

Κατερίνα Κόλλη

Οικονομικά Αποτελέσματα
Χρήσης 2015

Λένα Χριστογεωργάκη

Η Παρουσίαση της ΕΥΔΑΠ
στους Χρηματιστηριακούς
Αναλυτές - Απρίλιος 2016

Λένα Χριστογεωργάκη

Εκδήλωση της Ομοσπονδίας
Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ
για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού

Κώστας Ρίππης

Ευρωπαϊκά Βραβεία
Επιχειρήσεων
για το Περιβάλλον

Κώστας Ρίππης

Πρόγραμμα Επικοινωνιακής
Πολιτικής & Στρατηγικής
Θριασίου Πεδίου

Ξανθιάνα Γερασιμίδου

12 Viral Videos της ΕΥΔΑΠ
στο 12^ο Athens Digital
Arts Festival (ADAF)

Ξανθιάνα Γερασιμίδου

Από το Κεφάλαιο
στην Κοινωνία

Επαναχρησιμοποίηση του Νερού:
Εναλλακτικοί Τρόποι Χρήσης
και Κοινωνικές Αντιλήψεις

Στέλιος Σάμιος

Ατζέντα Εκδηλώσεων

Νέο Κοινωνικό Τιμολόγιο
από την ΕΥΔΑΠ

Εκπαιδευτικό Περιβαλλοντικό
Πρόγραμμα

Περικλής Λιακάκης

Συστήματα και Πολυπλοκότητα

Παναγιώτης Παπαϊωάννου

Πληθγούμενοι στη Γνώση

Ανοίγει ο κήπος του
Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

Γωνιές για Διάβαση
στην καλοκαιρινή Αθήνα

Δευτερέων Πνιγμός

editorial

Εν μέσω θέρους και η καρδιά της ΕΥΔΑΠ εξακολουθεί να χτυπά δυνατά. Σε αυτό το τεύχος καταγράφουμε τους παλμούς της με αφορμή τις επιτυχείς εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού, αλλά και τη σταθερή τροχιά ανάπτυξης στην οποία έχει περιέλθει και αποτυπώνεται στα οικονομικά της αποτελέσματα. Παράλληλα, αναδεικνύουμε το σταθερό ενδιαφέρον της Εταιρείας για το τρίπτυχο κοινωνία - άνθρωπος - περιβάλλον, έτσι όπως αυτό εκφράζεται μέσα από τις πολύπλευρες δράσεις και τις πρωτοβουλίες που υλοποιεί. Και φυσικά δεν ξεχνάμε να σας προτείνουμε στιγμές χαλάρωσης στην καλοκαιρινή Αθήνα, ενώ σας συμβουλεύουμε πώς μπορείτε να απολαύσετε το μπάνιο με τα παιδιά σας με ασφάλεια.

Καλή και δημιουργική ανάγνωση!

Η Συντακτική Ομάδα

Υ.Γ.: Τα σχόλια, οι παρατηρήσεις, οι προτάσεις σας είναι πάντα καλοδεχούμενα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: pubrel@eydap.gr

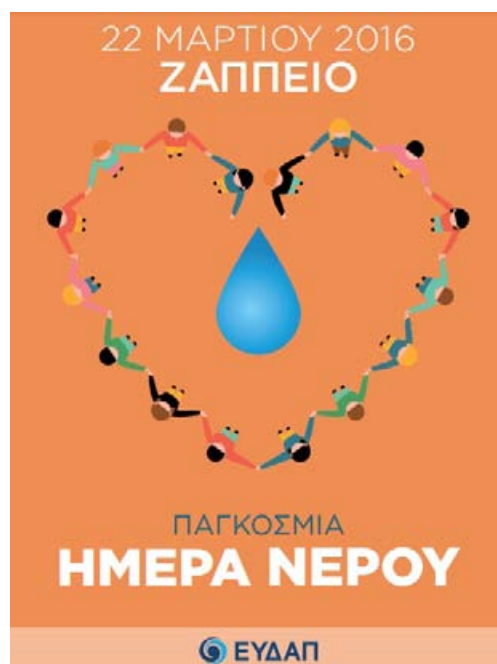
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ 2016

Μια Γιορτή από την ΕΥΔΑΠ με
Πρωταγωνιστές τα Παιδιά και τη Μουσική

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΟΛΛΙΑ

Προϊσταμένης Υπηρεσίας Επικοινωνίας και Προβολής

Με ιδιαίτερη θέρμη και ενθουσιασμό αγκάλιασαν μικροί και μεγάλοι τις εορταστικές εκδηλώσεις που διοργάνωσε φέτος η ΕΥΔΑΠ στο Ζάππειο με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα Νερού (22 Μαρτίου)**.

Ο εορτασμός της επετείου περιελάμβανε πλούσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή μαθητών δημοτικών σχολείων, άφθονα παιχνίδια, πειράματα, αφηγήσεις παραμυθιών, βιντεο-προβολές, έκθεση φωτογραφίας, ενώ οι εκδηλώσεις κορυφώθηκαν με τη συναυλία της διεθνούς φήμης σοπράνο, Σόνιας Θεοδωρίδου.

Στο χώρο των εκδηλώσεων στο Ζάππειο, από νωρίς το πρωί, οι «**Πράκτορες του Πλανήτη**» ανέμεναν εκατοντάδες παιδιά για να συμμετάσχουν σε ενδιαφέροντα παιχνίδια προσομοίωσης του κύκλου του νερού.

Τα βιωματικά παιχνίδια και οι δραστηριότητες των «**Πρακτόρων του Πλανήτη**» δομήθηκαν και υλοποιήθηκαν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε κάθε παιδί να μυηθεί στο ρόλο ενός μουσικού πράκτορα που θα σώσει τον πλανήτη, με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση στη διαχείριση του νερού.

**ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
ΤΟΥ
ΠΛΑΝΗΤΗ**

Ενθαρρύνοντας την παιδική δημιουργικότητα και φαντασία, το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό περιβαλλοντικό πρόγραμμα αφύπνισε τα παιδιά στο μείζον ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος και ταυτόχρονα τα ενθάρρυνε να γίνουν πιο ενεργά μέσα από την εφαρμογή ενός πράσινου κώδικα συμπεριφοράς σε καθημερινή βάση για την ορθολογική χρήση του πολύτιμου αυτού πόρου.

Οι «**Παραμυθοκόρες**» που ακολούθησαν, πριν το τέλος του πρωινού εκπαιδευτικού προγράμματος, ταξίδεψαν τα παιδιά στον μαγικό κόσμο των παραμυθιών και τους έμαθαν τη σημασία και την αξία του νερού στη μυθολογία και την παράδοση.

Στο τέλος των πρωινών δραστηριοτήτων, που υλοποιήθηκαν αποκλειστικά για τα παιδιά, δόθηκαν αναμνηστικά δώρα σε όλους τους συμμετέχοντες.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν αργά το απόγευμα με ανοιχτή για το κοινό συναυλία της διάσημης σοπράνο **Σόνιας Θεοδωρίδου** και της **Orchestra Mobile**, με τη συμμετοχή των χορωδιών **CANTABILE** και **CANTABILE JUNIOR** του **Δημοτικού Ωδείου Ζωγράφου** που, υπό τη μουσική διεύθυνση του **Θεόδωρου Ορφανίδη**, μάγεψαν και καθήλωσαν το κοινό, σηματοδοτώντας το κλείσιμο μιας επιτυχούς διοργάνωσης από την ΕΥΔΑΠ.

Από την παρουσίαση του
13^{ου} Δημοτικού Σχολείου
Νέας Σμύρνης

<http://goo.gl/F4PMXA>

Δράσεις ►

Στα ίχνη μιας σταγόνας

Οι μαθητές ανέλαβαν τον ρόλο του Πράκτορα του Πλανήτη και συμμετείχαν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες/δοκιμασίες μέσα από τις οποίες ακολούθησαν το νερό στα διάφορα στάδια του φυσικού του κύκλου: στην επεξεργασία, τη διανομή και τη χρήση του.

Ξεναγήθηκαν στο ταξίδι της σταγόνας και τον αινιγματικό κόσμο του νερού μέσα από παιχνίδια και δραστηριότητες που συνδύαζαν τη διασκέδαση με τη γνώση για τον πιο πολύτιμο φυσικό πόρο, το νερό.

«Οι παραμυθοκόρες»

Οι «Παραμυθοκόρες» προσέγγισαν το θέμα των υδάτινων πόρων και του πόσιμου νερού διαχρονικά και διαθεματικά και διερεύνησαν την αξία του νερού στη μυθολογία, την παράδοση και την ιστορική πραγματικότητα.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΠΑΝ:

Στις 22 Μαρτίου πήγαμε στο Ζάππειο για να γιορτάσουμε την Παγκόσμια Ημέρα Νερού. Παιζαμε 6 διαφορετικά παιχνίδια με θέμα το νερό. Ακούσαμε ιστορίες για τα ποτάμια και τις λίμνες. Στο τέλος μας έδωσαν δώρα, φαγητό και χυμό. Περάσαμε πολύ ωραία!

Δέσποινα και Αναστασία, Δ' Τάξη,
13ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Σμύρνης

Ευχαριστήρια Επιστολή εκ μέρους του 13^{ου} Δημοτικού Σχολείου Νέας Σμύρνης

Αξιότιμε κ. Μπενίση,

με την παρούσα επιστολή επιθυμούμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας για τη συμμετοχή του σχολείου μας στη δράση που διοργάνωσε η ΕΥΔΑΠ στο Ζάππειο για την Παγκόσμια Ημέρα του Νερού. Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές ενθουσιάστηκαν από την άρτια διοργάνωση και τις ενδιαφέρουσες δραστηριότητες. Ευχόμαστε να είστε πάντα δημιουργικοί και να αναλαμβάνετε παρόμοιες πρωτοβουλίες.

Η Διευθύντρια του Σχολείου,
Λάζαρη Αικατερίνη

Ευχαριστήρια Επιστολή από το Ιδιωτικό Δημοτικό Σχολείο «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΚΟΥΤΣΟΜΑΛΗ»

Αγαπητοί κύριοι και κυρίες,

Με την παρούσα θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για το πρόγραμμα που παρακολούθησαν τα παιδιά μας στο Ζάππειο στις 22/03/2016. Η οργάνωση και η επιμέλειά του υπήρξε άψογη. Η διαδραστική συμμετοχή των παιδιών τα ενθουσίασε. Οι ιδέες και τα παιχνίδια ήταν τέλεια και πρωτότυπα.

Στη διάθεσή σας για οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα ή δραστηριότητα ετοιμάσετε.

Με εκτίμηση,
Ο Διευθυντής,
Λεμπέσης Χρήστος

Οικονομικά Αποτελέσματα Χρήσης 2015

ΤΗΣ ΛΕΝΑΣ ΧΡΙΣΤΟΓΕΩΡΓΑΚΗ

Προϊσταμένης Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων

Στις 31 Μαρτίου 2016
η ΕΥΔΑΠ δημοσίευσε τα
οικονομικά αποτελέσματά
της για το 2015.

**Η Εταιρεία παρουσίασε
θετικά αποτελέσματα,
καθώς διατήρησε την
κερδοφόρα πορεία της,
στηρίζοντας παράλληλα
τις ευαίσθητες οικονομικά
ομάδες που πλήττονται από
την οικονομική κρίση.**

Ειδικότερα, ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας παρέμεινε ουσιαστικά σταθερός, καθώς διαμορφώθηκε στα 324,2 εκατ. ευρώ έναντι 326,4 εκατ. ευρώ το 2014, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 0,7%, απορροφώντας την εφαρμογή των χαμηλών τιμολογίων για τους καταναλωτές στο πλαίσιο της ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής της Εταιρείας και την παραχώρηση απευθείας τιμολόγησης Δήμων κατά μήκος του εξωτερικού υδροδοτικού συστήματος στην ΕΥΔΑΠ Παγίων Ν.Π.Δ.Δ. .

Τα λειτουργικά έξοδα προ αποσβέσεων συνέχισαν την καθοδική τους πορεία, ως αποτέλεσμα του προσανατολισμού της Εταιρείας για τον περιορισμό των εξόδων. Συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν στα 236,7 εκατ. ευρώ περίπου έναντι 238,4 εκατ. ευρώ το 2014 (-0,7%).

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) της Εταιρείας μειώθηκαν κατά 4,4% και διαμορφώθηκαν στα 83,8 εκατ. ευρώ έναντι 87,6 εκατ. ευρώ το 2014.

Τα κέρδη προ φόρων της ΕΥΔΑΠ ανήλθαν στο ποσό των 56,3 εκατ. Ευρώ έναντι 63,5 εκατ. ευρώ το 2014, σημειώνοντας μείωση κατά 11,3%.

Τα κέρδη μετά φόρων για την Εταιρεία σημείωσαν αύξηση κατά 4,1% και διαμορφώθηκαν στα 43,7 εκατ. € από 42,0 εκατ. € το 2014 λόγω της θετικής επίδρασης του αναβαλλόμενου φόρου ως συνέπεια της αύξησης του φορολογικού συντελεστή από 26% σε 29%.

Επιπλέον, το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε στο 13,5% από 12,9% το 2014.

Η ΕΥΔΑΠ συνεπής πάντα προς τους μετόχους της -με την αδιάλειπτη, από την ημέρα εισαγωγής της στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ετήσια διανομή μερίσματος- θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, μεγαλύτερη διανομή μερίσματος κατά 5% από το 2014, ίση με το 51%, των καθαρών κερδών του 2015, μεικτού ποσού 22,4 εκατ. ευρώ (0,21 ευρώ ανά μετοχή).

Η Παρουσίαση της ΕΥΔΑΠ στους Χρηματιστηριακούς Αναλυτές Απρίλιος 2016

ΤΗΣ ΛΕΝΑΣ ΧΡΙΣΤΟΓΕΩΡΓΑΚΗ

Προϊσταμένης Υπηρεσίας Εταιρικών Ανακοινώσεων

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της ΕΥΔΑΠ ως εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, στις 6 Απριλίου 2016, η ετήσια παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων του 2015 σε χρηματιστηριακούς αναλυτές και στελέχη της αγοράς. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των κυριότερων και μεγαλύτερων χρηματιστηριακών και επενδυτικών εταιρειών, τραπεζών, δημοσιογράφοι, η Διοίκηση και στελέχη της ΕΥΔΑΠ.

Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ κ. Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος ο οποίος αναφέρθηκε στην πορεία της Εταιρείας το 2015, ενώ ανέλυσε τους στρατηγικούς στόχους που έχουν τεθεί για το 2016. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι ο προσανατολισμός της Εταιρείας επικεντρώθηκε :

- στο σύγχρονο, στοχευμένο και ορθολογικό σχεδιασμό
- στον περιορισμό των δαπανών
- στη χρήση βέλτιστης τεχνολογίας
- στην οικονομική ανταπόδοση των έργων
- στον ανθρωποκεντρικό και κατ' επέκταση πελατοκεντρικό σχεδιασμό
- στην εφαρμογή φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών και
- τη στήριξη των νοικοκυριών που πλήττονται από την οικονομική κρίση, με μια σειρά ενεργειών για την ανακούφισή τους.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην προσφορά του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΥΔΑΠ, το οποίο αποτελεί την κινητήρια δύναμη στο έργο της, με την εξειδικευμένη εμπειρία και την άριστη κατάρτισή του.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος επεσήμανε την προσπάθεια της Διοίκησης να διευθετήσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές των Δήμων, ιδιαίτερα μετά και την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των ΟΤΑ προς την ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ανήλθαν σε 33 εκ. ευρώ. Από αυτά, τα περίπου 10 εκ. ευρώ αντιστοιχούν σε ποσά για τα οποία είχε ήδη υπογραφεί σύμβαση ρύθμισης οφειλών.

Δεδομένων των δύσκολων οικονομικών συνθηκών κρίθηκε αναγκαία η επικαιροποίηση των όρων ρύθμισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών, προς όφελος και των δύο μερών. Με την θέσπιση ενός νέου πλαισίου, έχουν υπογραφεί συμβάσεις με 21 δήμους για τα 22 εκ., ενώ για τα υπόλοιπα 13 εκ. διεξάγονται συζητήσεις με δύο Δήμους που οφείλουν 7 και 1.5 εκ. αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα 4.5 εκ. ευρώ είναι μικρές σωρευτικές οφειλές 39 Δήμων.

Στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής της Εταιρείας, ο κ. Παπαδόπουλος ανέλυσε το νέο κοινωνικό τιμολόγιο που η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει από την 1η Φεβρουαρίου 2016 (Ειδικό Έκτακτο Τιμολόγιο), το οποίο ανταποκρίνεται περισσότερο στις σύγχρονες ανάγκες των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε και στο επενδυτικό πρόγραμμα της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί τον οργανωμένο μηχανισμό προγραμματισμού των αναγκαίων επενδύσεων για την υλοποίηση της στρατηγικής της Διοίκησης.

Η ΕΥΔΑΠ το 2016 προγραμμάτισε όλες τις αναγκαίες επενδύσεις, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις όπως:

- Η κάλυψη των αναγκών και η παροχή νερού υψηλής ποιότητας
- Η συλλογή ακαθάρτων με ασφάλεια, ο καθαρισμός και η επιστροφή τους στο περιβάλλον
- Η μέριμνα, ώστε οι λογαριασμοί των πελατών μας να είναι οικονομικά ανεκτοί
- Η υποστήριξη όλων των πελατών που δεν μπορούν να καταβάλουν το τίμημα του νερού
- Η προστασία του περιβάλλοντος και η λειτουργία με πλήρη συμμόρφωση στο κανονιστικό περιβάλλον
- Η προστασία των συμφερόντων των μετόχων
- Και η συμβολή στην εθνική οικονομία

Αξιολογώντας τις ανάγκες και επιζητώντας την ικανοποίηση των προκλήσεων, η ΕΥΔΑΠ ενέκρινε ένα επενδυτικό πρόγραμμα 74,4 εκ. € στοχεύοντας σε αποτελέσματα για:

- Βελτιωμένη λειτουργική απόδοση
- Βελτιωμένη περιβαλλοντική επίδοση
- Αυξημένη λειτουργική και τεχνική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα
- Βελτιωμένη εξυπηρέτηση των πελατών

Κλείνοντας, ο Πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ αναφέρθηκε στην μεγαλύτερη διανομή μερίσματος κατά 5% από το 2014, ίση με το 51%, των καθαρών κερδών του 2015, μεικτού ποσού 22,4 εκατ. ευρώ (0,21 ευρώ ανά μετοχή) που θα προταθεί στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Τον λόγο πήρε στη συνέχεια ο κ. Ηλίας Δεδούσης, αναπληρωτής Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών, ο οποίος παρουσίασε αναλυτικά τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας.

Όπως τόνισε ο κ. Δεδούσης ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας παρέμεινε ουσιαστικά σταθερός, καθώς διαμορφώθηκε στα 324,2 εκατ. ευρώ έναντι 326,4 εκατ. ευρώ το 2014, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 0,7%,

Τα λειτουργικά έξοδα προ αποσβέσεων συνέχισαν την καθοδική τους πορεία, ως αποτέλεσμα του προσανατολισμού της Εταιρείας για τον περιορισμό των εξόδων.

Συγκεκριμένα, διαμορφώθηκαν στα 236,7 εκατ. ευρώ περίπου έναντι 238,4 εκατ. ευρώ το 2014 (-0,7%).

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) της Εταιρείας μειώθηκαν κατά 4,4% και διαμορφώθηκαν στα 83,8 εκατ. ευρώ έναντι 87,6 εκατ. ευρώ το 2014.

Τα κέρδη προ φόρων της ΕΥΔΑΠ ανήλθαν στο ποσό των 56,3 εκατ. Ευρώ έναντι 63,5 εκατ. ευρώ το 2014, σημειώνοντας μείωση κατά 11,3%.

Τα κέρδη μετά φόρων για την Εταιρεία σημείωσαν αύξηση κατά 4,1% και διαμορφώθηκαν στα 43,7 εκατ. € από 42,0 εκατ. € το 2014 λόγω της θετικής επίδρασης του αναβαλλόμενου φόρου ως συνέπεια της αύξησης του φορολογικού συντελεστή από 26% σε 29%.

Επιπλέον, το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε στο 13,5% από 12,9% το 2014.

Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι της Εταιρείας τοποθετήθηκαν στις ερωτήσεις των παρευρισκομένων.

Εκδήλωση της Ομοσπονδίας Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΡΙΠΠΗ

Προϊσταμένου Υπηρεσίας Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D)

Ιδιαίτερα επιτυχής ήταν η σπονδυλωτή εκδήλωση της Ομοσπονδίας Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ που διοργανώθηκε - με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Νερού - στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας στον Περισσό, δίνοντας σε ένα ζήτημα μείζονος σημασίας μια νέα προσέγγιση με τη συμμετοχή νέων καλλιτεχνών, αναγνωρισμένων επιστημόνων και συνδικαλιστών.

Η φετινή Παγκόσμια Ημέρα Νερού ήταν αφιερωμένη από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών στον κοινωνικό ρόλο του νερού, αλλά και τη θέση της κοινωνίας απέναντι σε αυτό το αγαθό, αναδεικνύοντας τη σημασία του για την κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία. Πιο συγκεκριμένα το θέμα του φετινού εορτασμού «Νερό και δουλειές» επικεντρώθηκε στο πώς η ποσότητα και ποιότητα του νερού μπορεί να αλλιάξει τη ζωή και τα μέσα διαβίωσης των εργαζομένων, αλλά και να μεταμορφώσει προς το καλύτερο τις κοινωνίες και τις οικονομίες.

Στο πλαίσιο αυτό έγινε προσπάθεια από τους διοργανωτές να αναδειχθεί η σημασία και αξία του νερού μέσα από μια ολική προσέγγιση που εστιάζει στο νερό ως πηγή έμπνευσης και βασικό συστατικό κάθε ζωντανής ύπαρξης και παράγοντα κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Πρώτη φορά προσκλήθηκαν φοιτητές και φοιτήτριες της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών για να

συμμετάσχουν στην εκδήλωση της ΕΥΔΑΠ και να αποδώσουν με τη δική τους καλλιτεχνική ματιά το θέμα «Το νερό είναι πηγή ζωής, δεν είναι εμπόρευμα».

Ήταν ιδιαίτερη χαρά για εμάς να φιλοξενηθούν στον χώρο μας νέοι ταλαντούχοι καλλιτέχνες, που δημιούργησαν πρωτότυπα και καινοτόμα έργα με τη δημιουργική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, κατασκευάζοντας έργα video art και sound art και αναδεικνύοντας το νερό ως πηγή ενέργειας και δημιουργίας. Παράλληλα, οι νέοι καλλιτέχνες μίλησαν επίσης για το πώς «το νερό ως κοινωνικό αγαθό» αποτέλεσε πηγή δημιουργίας και έμπνευσής τους και πως αυτό αποτυπώθηκε καλλιτεχνικά στη δουλειά τους.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ Κ. Παπαδόπουλος και ο Διευθύνων Σύμβουλος Γ. Μπενίσης οι οποίοι απηύθυναν σύντομο χαιρετισμό, τονίζοντας την αξία του νερού ως δημόσιο αγαθό, αλλά και τη δέσμευση της ΕΥΔΑΠ οι υπη-

ρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης που παρέχει να είναι προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες ανεξαιρέτως, διατηρώντας την υψηλή ποιότητά τους.

Στη συνέχεια αναλύθηκαν σημαντικοί παράμετροι, όπως το Νερό στον 21^ο Αιώνα, οι Γεωδυναμικοί Κίνδυνοι και οι Κρίσιμες Υποδομές της Χώρας, Νερό και Ενέργεια τον 21^ο αιώνα και Διαχείριση Υδατικών Πόρων με τη συμμετοχή έγκριτων ακαδημαϊκών και επιστημόνων, που ανέδειξαν σημαντικές παραμέτρους που απασχολούν την επιστημονική κοινότητα αναφορικά με την κατανάλωση, αξιοποίηση και χρήση του νερού σε εθνικό σε διεθνές επίπεδο.

Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης αναλύθηκε ο ρόλος και η δράση των κοινωνικών κινημάτων και των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ για τη μη ιδιωτικοποίηση του νερού στην Ελλάδα και διεθνώς, από τον πρόεδρο της ΟΜΕ ΕΥΔΑΠ Γ. Σινιώρη και άλλα συνδικαλιστικά στελέχη, εστιάζοντας στην αξία του νερού ως δημόσιο αγαθό και τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την ιδιωτικοποίηση των εταιρειών ύδρευσης και την συνεπακόλουθη εμπορευματοποίηση του νερού.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με κρητικές μαρινάδες που γράφτηκαν ειδικά για την εκδήλωση από τον αειθαλή Γ. Λέκκα, Πρόεδρο του Συλλόγου Κρητών Στιχουργών «Μιχάλης Καυκαλάς», προσφέροντας μια χαλαρή και ευχάριστη νότα στις εργασίες της Ημερίδας.

Ευρωπαϊκά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΡΙΠΠΗ

Προϊσταμένου Υπηρεσίας Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D)

Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑΣΕΠΠΕ) και η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Environment) ανακοίνωσαν τους διακριθέντες του νέου κύκλου των Ευρωπαϊκών Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον (European Business Awards for the Environment - EBAE). Η ανακοίνωση των διακριθέντων του διαγωνισμού έγινε στα γραφεία της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, με Συνέντευξη Τύπου την Τετάρτη 30 Μαρτίου 2016.

Τα βραβεία αυτά απονέμονται κάθε 2 χρόνια σε όσες επιχειρήσεις των 28 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποψηφίων προς ένταξη χωρών διακρίθηκαν για τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις. Πρόκειται για έναν εξαιρετικά σημαντικό Ευρωπαϊκό θεσμό, ο οποίος έχει ως στόχο να παρακινήσει τις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις στην υιοθέτηση πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος, βιώσιμης ανάπτυξης και κυκλικής οικονομίας. Η πρώτη διοργάνωση ανάγεται στο 1987, ενώ στην Ελλάδα διοργανώθηκαν πρώτη φορά πριν από 12 χρόνια.

Οι κατηγορίες βράβευσης είναι οι εξής:

- Βραβείο Οργάνωσης και Διοίκησης (Management Award)
- Βραβείο Προϊόντος και Υπηρεσιών (Product & Services Award)
- Βραβείο Διεργασίας (Process Award)

Επίσης, στην υποκατηγορία **Επιχειρηματικότητα και Βιοποικιλότητα (Business & Biodiversity)** βραβεύονται 3 από τους διακριθέντες στις παραπάνω κύριες κατηγορίες.

Παράλληλα, ανακοινώθηκαν οι εταιρείες και οι Δημόσιοι φορείς που διακρίθηκαν στα Ελληνικά Βραβεία Περιβάλλοντος, που διοργανώνει ο ΠΑΣΕΠΠΕ.

Οι κατηγορίες βράβευσης είναι οι παρακάτω:

• Βραβείο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και

• Βραβείο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού

Η πρόταση της ΕΥΔΑΠ, σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΠΑΣΕΠΠΕ ήταν στην κατηγορία «Product & Services» των Ευρωπαϊκών Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον, αναφέρεται στην πιλοτική εφαρμογή του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος στο έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο DESSIN (EU project number 619039) και έτυχε ιδιαίτερης διάκρισης ανάμεσα στις υπόλοιπες υποψηφιότητες της κατηγορίας της, σύμφωνα με την βαθμολόγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Η πιλοτική μονάδα είναι εγκατεστημένη στο ερευνητικό κέντρο της ΕΥΔΑΠ στη Μεταμόρφωση, λειτουργεί με άμεση άντληση λυμάτων από το κεντρικό δίκτυο αποχέτευσης, τα οποία και επεξεργάζεται, παρέχοντας το επεξεργασμένο νερό για την άρδευση του γειτονικού χώρου πρασίνου. Το αντικείμενο αφορά στην επίδειξη νέων τεχνολογιών για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για το Νερό (60/2000).

Το πιλοτικό πρόγραμμα της Αθήνας που αποτελεί μία από τις πέντε πιλοτικές εφαρμογές που υλοποιούνται σε Γερμανία, Νορβηγία, Ολλανδία και Ισπανία, χρησιμοποιεί καινοτόμες τεχνολογίες για την επαναχρησιμοποίηση του νερού που στοχεύουν κυρίως στην άρδευση του πρασίνου των αστικών περιοχών.

Η μονάδα έχει εξοπλιστεί με σύγχρονα συστήματα τηλε-λειτουργίας και τηλε-ελέγχου, ώστε να πληρούνται όλες οι απαιτήσεις των προτύπων ποιότητας υγείας και νερού (π.χ. ΚΥΑ Επαναχρησιμοποίησης) και μάλιστα για το σκοπό αυτόν χρησιμοποιούνται καινοτόμες εφαρμογές τηλεπικοινωνίας και διαχείρισης δεδομένων.

Η δράση αυτή και η επίδειξη τεχνολογιών θα είναι ιδιαίτερα σημαντική τόσο για μικρό-μεσαίες επιχειρήσεις (οι οποίες αποτελούν κύριο στόχο της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας), ώστε να μπορούν αυτές να παρέχουν υπηρεσίες άρδευσης με επεξεργασμένο νερό προς τρίτους (π.χ. Δήμους) όσο και για την ίδια την ΕΥΔΑΠ, η οποία θα διερευνήσει τα περιθώρια μιας πιο κατανομημένης στρατηγικής επαναχρησιμοποίησης στο Λεκανοπέδιο Αττικής, που δε θα στηρίζεται αποκλειστικά στην Ψυτάλεια.

Οι διαδικασίες βελτιστοποίησης της μονάδας θα διαρκέσουν όλη τη χρονιά, ενώ η λειτουργία της θα ολοκληρωθεί στο τέλος του προγράμματος, δηλαδή τον Δεκέμβριο 2017. Η ΕΥΔΑΠ απασχολεί καθημερινά εξειδικευμένο προσωπικό για τον έλεγ-

χο, λειτουργία και τη συνολική υποστήριξη της μονάδας η οποία θα είναι συνεχής μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος "DESSIN".

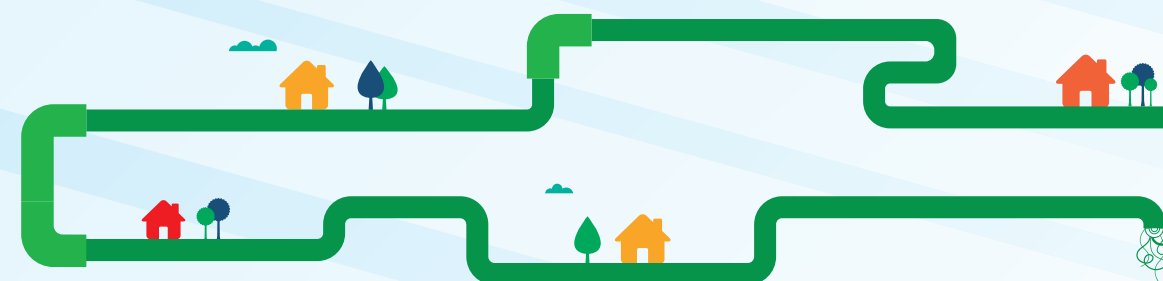
Η υποψηφιότητα της ΕΥΔΑΠ διακρίθηκε επίσης και στην υποκατηγορία «Business & Biodiversity». Συνεπώς, η Εταιρεία θα βραβευθεί στην παραπάνω κατηγορία και υποκατηγορία στην τελετή απονομής των Βραβείων, η οποία θα λάβει χώρα στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 2016.

Τα ονόματα των εταιρειών αυτών εστάλησαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να διαγωνισθούν με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές εταιρείες που διακρίθηκαν σε εθνικό επίπεδο.

► Πρόγραμμα Επικοινωνιακής Πολιτικής & Στρατηγικής Θριασίου Πεδίου

Εσείς... ακόμα να συνδεθείτε;

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΤΕ ΑΜΕΣΑ ΧΡΟΝΟ & ΧΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΔΑΠ

ΤΗΣ ΞΑΝΘΙΑΝΝΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΟΥ
Διεύθυνση Επικοινωνίας & Εταιρικών Σχέσεων

Στην ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζοντας τα κρίσιμα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα που προκύπτουν από το ποσοστό συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων στον κόλπο της Ελευσίνας, καθώς και τους κινδύνους που εγκυμονούν για τη δημόσια υγεία, σχεδιάσαμε το **Πρόγραμμα Επικοινωνιακής Πολιτικής και Στρατηγικής Θριασίου Πεδίου**, σεβόμενοι τις αρχές που προάγουν τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα για την αειφόρο ανάπτυξη. **Στόχος μας είναι να γνωστοποιηθούν στους κατοίκους της Δυτικής Αττικής, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους δήμους, τα κίνητρα για σύνδεσή τους στο κεντρικό δίκτυο αποχέτευσης, με στόχο την αύξηση παροχής αστικών λυμάτων προς επεξεργασία στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου (ΚΕΛΘ).**

Προτεραιότητα του εν λόγω Προγράμματος είναι η βέλτιστη αποτύπωση των επικοινωνιακών του δράσεων με στόχο την άμεση απήχσή του στο κοινό. Για τον λόγο αυτόν προσανατολιστήκαμε κυρίως σε τοπικό επίπεδο για τον σχεδιασμό του. Έτσι, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει δημοσιεύσεις άρθρων, καταχωρήσεων και συνεντεύξεων στον τοπικό τύπο, αλλά και συνεντεύξεις στην τοπική τηλεόραση και το ραδιόφωνο, με σκοπό την τοποθέτηση και παγίωση της εταιρικής ταυτότητας της ΕΥΔΑΠ στο κοινό της Δυτικής Αττικής.

Μεμονωμένα και σε περιορισμένο βαθμό, οι καταχωρήσεις και οι συνεντεύξεις δύνανται να φιλοξενηθούν και σε κεντρικότερα μέσα, για περαιτέρω διάδοση και ενίσχυση των διαύλων επικοινωνίας με την Εταιρεία και τα Μ.Μ.Ε. .

Ωστόσο, σταθερά αξιοποιείται η digital επικοινωνία στις δύο επίσημες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης της ΕΥΔΑΠ - Facebook και Twitter – σε εβδομαδιαία βάση, με δημιουργικό περιεχόμενο για τα οικονομικά κίνητρα των κατοίκων του Θριασίου, αλλά και τα οφέλη από τη σύνδεσή τους στο κεντρικό δίκτυο αποχέτευσης, ενώ τα publishing tools των σελίδων επιτρέπουν να διευρύνουμε την προβολή του μηνύματος ή και να μεγιστοποιήσουμε τη στόχευσή του, επιλέγοντας συγκεκριμένο κοινό, με βάση τον τόπο διαμονής, την ηλικία και άλλα δημογραφικά στοιχεία.

Μία ακόμη δράση του Προγράμματος, αποτελεί η εμφακλήωση σχετικού ενημερωτικού ενθέτου στους λογαριασμούς ύδρευσης των περιοχών Ασπροπύργου, Ελευσίνας και Μάνδρας - Ει-

Πιο συγκεκριμένα για την Εταιρεία, μέσω της υλοποίησης των δράσεων αυτών προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον και περιορίζεται το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα, θέτοντας σε πλήρη λειτουργία το ΚΕΛΘ και εκπληρώνοντας έτσι τις προσδοκίες του κοινού και της Διοίκησης για στροφή της Εταιρείας προς την κοινωνία και τις περιβαλλοντικές αξίες.

Επιπλέον, με αυτό τον τρόπο ενδυναμώνεται και θωρακίζεται η δημόσια εικόνα της ΕΥΔΑΠ, αντιστρέφοντας το επικοινωνιακό μοτίβο και αντιπαραβάλλοντας τις αναφορές μόνο με καλές ειδήσεις.

Επιπλέον, ενισχύεται η πιστότητα των περιοχών με μικτό σύστημα ύδρευσης - αποχέτευσης προς την Εταιρεία, για αντίστοιχες μελλοντικές συνεργασίες κάλυψης δικτύων, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η σύγχρονη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του Οργανισμού σε έργα παραγωγής και παροχής υπηρεσιών.

ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

2.500€

Το διατιθέμενο ποσό για τη δαπάνη σύνδεσης ανέρχεται πλέον σε 2.500€ (+ΦΠΑ).

72 μήνες

Η αποπληρωμή του ποσού ορίζεται σε περίοδο 72 μηνών (6 έτη) κατά μέγιστο.

2 έτη

Το ποσό απαλλαγής από τα τέλη αποχέτευσης ανέρχεται σε 2 έτη.

1η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για σύνδεση με το δίκτυο αποχέτευσης.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι κάτοικοι των περιοχών μπορούν να απευθύνονται στο **Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών της ΕΥΔΑΠ** στην **Ελευσίνα** (τηλ. 210 21.44.963 & 210 21.44.965) ή σε οποιοδήποτε άλλο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών της Εταιρείας.

δυλλιάς. Ενισχυτικά, στο πλαίσιο της εξατομικευμένης επικοινωνίας (customized & relationship marketing), πρόκειται να υλοποιηθεί η "door to door" ενημέρωση στους κατοίκους των περιοχών, η οποία επιτρέπει την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ της Εταιρείας και των ενδιαφερόμενων, ενώ γίνεται απευθείας καταγραφή της απόκρισής τους σχετικά με τη σύνδεσή των ακινήτων τους στο δίκτυο αποχέτευσης. Παράλληλα, αξιοποιώντας το ανθρώπινο δυναμικό μας, το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών της ΕΥΔΑΠ στην Ελευσίνα είναι διαθέσιμο να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους για οποιαδήποτε πληροφορία αναφορικά με τη σύνδεσή τους.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν μία σειρά πρωτοβουλιών κομβικής σημασίας, καθώς συμβάλλουν στην ανάδειξη του έργου του Θριασίου Πεδίου, ένα έργο υψηλής ανταπόδοσης όχι μόνο για την ΕΥΔΑΠ, αλλά και για το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης.

Μάθετε για τα νέα οικονομικά κίνητρα των συνδέσεων των κατοίκων του Θριασίου Πεδίου στο δίκτυο αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ στα:

 www.facebook.com/eydap.gr,
 www.twitter.com/eydap_gr και
 www.eydap.gr/news/PressRelease

12 **Viral Videos της ΕΥΔΑΠ**
στο 12° Athens Digital Arts Festival

THEΣ ΞΑΝΘΙΑΝΝΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΟΥ
Διεύθυνση Επικοινωνίας & Εταιρικών Σχέσεων

Το **Διεθνές Φεστιβάλ Ψηφιακών Τεχνών της Ελλάδας - Athens Digital Arts Festival**, το οποίο φέτος μετρά 12 χρόνια συνεχούς διοργάνωσης, άνοιξε τις πύλες του σε ένα από τα πιο emblematic κτηριακά συγκροτήματα του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, την Πύλη Έρμου, από τις 19 έως τις 22 Μαΐου, υπό τη θεματική ενότητα «Digital Pop».

Το Φεστιβάλ αποτελεί σημείο σύγκλισης όλων των μορφών και τάσεων της σύγχρονης ψηφιακής τέχνης και στοχεύει στην ανάδειξη των πολλαπλών τρόπων με τους οποίους η τέχνη επικοινωνεί με την τεχνολογία, καθώς και της επίδρασης αυτής της σχέσης στη σύγχρονη καθημερινότητα της μεγάλης πόλης και τον άνθρωπο.

Κατά τη φετινή διοργάνωση φιλοξενήθηκαν 450 καλλιτέχνες από 80 χώρες, οι οποίοι προσέλκυσαν περισσότερους από 10.000 επισκέπτες, ενώ κατά τη διάρκεια του διεθνούς καλέσματος υποβλήθηκαν 2.284 συμμετοχές από 3.458 δημιουργούς.

Στη φετινή διοργάνωση είδαμε τη συμμετοχή - έκπληξη - της ΕΥΔΑΠ με το project «**Δες το αλλιώς**», μία παραγωγή viral καμπάνιας αφιερωμένης στο νερό μέσα από 12 βιντεάκια.

Τι είναι όμως η Digital Pop και τι σχέση έχει η ΕΥΔΑΠ με το project «Δες το αλλιώς»;

Με τον όρο **Pop**, γενικά, ορίζεται οτιδήποτε μπορεί να χαρακτηριστεί από την κουιτούρα του “εδώ και τώρα”. Ο Andy Warhol, πρωτοπόρος καλλιτέχνης της Pop Art, που κατάφερε να γεφυρώσει τη διάκριση ανάμεσα στην εμπορική και υψηλή τέχνη, είχε δηλώσει σε συνέντευξη του στην “Art News” το 1963 ότι «ο καθένας θα πρέπει να λειτουργεί σαν μηχανή» και ότι «όλοι πρέπει να αρέσουν σε όλους». Μέσα από αυτές τις δύο φράσεις του, φαίνεται πως δημιούργησε χωρίς να το γνωρίζει, περίπου 50 χρόνια πριν, την έννοια της **Digital Pop**.

Στην εποχή μας τα περισσότερα ερεθίσματα είναι ψηφιακά και αυτό ακριβώς που ορίζει την έννοια της Digital Pop, είναι πως τα πάντα προσδιορίζονται μέσα από likes, shares, tweets, views και

τική – να αντανakλούν τις τάσεις της εποχής, ενώ βέβαια υπάρχουν και αυτοί που τις δημιουργούν.

Το project **«Δες το αλλιώς»**, που ολοκληρώθηκε το 2015, απευθύνεται στο κοινό μέσα από μία σειρά videos. Πρόκειται για μια τάση που ξεκίνησε να γίνεται ιδιαίτερα δημοφιλής από τα τέλη του 2015 έως και σήμερα, στις πλατφόρμες των social networks, όπως το snapchat, το dubsplash, το instagram και αρκετών άλλων που ακολουθήσαν, ως αμεσότερος και γρηγορότερος τρόπος επικοινωνίας και διάδοσης μηνυμάτων.

Το σκεπτικό είναι πως μέσα από ένα γρήγορο βιντεάκι, διάρκειας 1 λεπτού, μπορείς να βρεις ευφάνταστους και έξυπνους τρόπους για να πεις τα πάντα και να περάσεις το μήνυμά σου σε όσο το δυνατόν περισσότερο κοινό, το οποίο μέσω του internet sharing θα σε βοηθήσει να αποκτήσεις πολύ σύντομα αναγνώριση και να γίνεις αγαπητός, δηλαδή να γίνεις viral.

followers, της δεδομένης στιγμής, τα οποία φανερώνουν τη δύναμη του κοινού να διαμορφώνει τάσεις και πεποιθήσεις. Ταυτόχρονα, αυτή η δυναμική κρύβει μέσα της και την έννοια του εφήμερου, του προσωρινού και το κοινό στη θέαση του καινούριου, του σημερινού και του ψηφιακά εξελιγμένου, που χρησιμοποιεί την ίδια δύναμη για να καταρρίψει το παλιό και να αναδείξει το νέο. Έτσι, οτιδήποτε μπορεί να θεωρηθεί Pop το 2016, είναι πιθανό να μοιάζει ξεπερασμένο το 2017 και ούτω καθεξής.

Συνεπώς, **Digital Pop** είναι οτιδήποτε αποτελεί σύγχρονη τάση, trend και έχει φρέσκια οπτική, μέσα από την ενασχόληση με τον ψηφιακό χώρο και χρόνο. Μία ενασχόληση που αποτελεί μια σχεδόν τυπική, μηχανική συμπεριφορά καθίσταται σταδιακά μέρος της καθημερινής ψηφιακής μας ρουτίνας.

Το γεγονός πως ο ψηφιακός πολιτισμός, εξελίσσεται τόσο γρήγορα ωθεί όλες τις δραστηριότητες – από τη διασκέδαση, τον τρόπο ζωής, την τέχνη, τη δουλειά, την επικοινωνία ως και την πολι-

Το συγκεκριμένο project βασισμένο στη φιλοσοφία **«Δες το αλλιώς απ’ όπως έχεις μάθει»**, **«Δες το αλλιώς απ’ όπως έχεις συνηθίσει»**, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του κοινού για την αξία του νερού μέσα από 12 εναλλακτικά, νεανικά και χιουμοριστικά σενάρια, εμπνευσμένα από την καθημερινότητα, στα οποία **“αναβλύζει”** η σημασία του νερού, κάνοντας αισθητή τη διαφορετικότητα στην προσέγγιση του θέματος σε σχέση με εταιρικά videos Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης άλλων επιχειρήσεων, που έχει συνηθίσει να βλέπει το κοινό.

Παράλληλα, προβάλλονται μηνύματα και τρόποι για μικρές αλλαγές στις συνήθειες του κοινού, με τις οποίες επιτυγχάνεται ορθολογικότερη χρήση και διαχείριση του «διάφανου χρυσού», του νερού. Με αυτό τον τρόπο δίνεται ένα επιπλέον κίνητρο στο κοινό να γίνει φορέας των μηνυμάτων της ΕΥΔΑΠ, να συνδεθεί περισσότερο με την Εταιρεία και να γνωρίσει την κοινωνική της υπευθυνότητα στην πιο προηγμένη μορφή τεχνολογίας, στην ψηφιακή της διάσταση.

Τι έγραψαν για το πρώτο και δημοφιλέστερο video της καμπάνιας **«Δες το αλλιώς»**, που έγινε viral μέσα σε λίγες μόνο ώρες:

«Η ΕΥΔΑΠ έγινε πιο... trendy», ToPontiki.gr

«ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΟ! Το απίστευτο σποτάκι της ΕΥΔΑΠ με τον Κοντοπίδη που ΔΕΝ είναι φάρσα!», AthensMagazine.gr

«Στην ΕΥΔΑΠ αγαπάνε τόσο πολύ το νερό που βρήκαν νέους τρόπους χρήσης του... ΔΕΝ είναι κάποιου είδους Πρωταπριλιάτικο τρολάρισμα!», Luben.tv

«Δείτε την εξαιρετικής φαντασίας διαφήμιση της ΕΥΔΑΠ με πρωταγωνιστή τον Αλέξανδρο Κοντοπίδη», Thestival.gr

«Κοντοπίδης και νερό πάνε μαζί. Και ναι, αυτό το βιντεάκι δεν είναι φάρσα. Είναι επίσημο σποτ της ΕΥΔΑΠ.» New247.gr

«ΕΥΔΑΠ και Κοντοπίδης ίσον επικό διαφημιστικό σποτ για το νερό. Το βίντεο που ακολουθεί δεν είναι μέρος από ένα καλοστημένο σενάριο, είναι η νέα διαφήμιση της ΕΥΔΑΠ και πρωταγωνιστής είναι ο Αλέξανδρος Κοντοπίδης.», Pathfinder.gr

«Επική διαφήμιση της ΕΥΔΑΠ με τον Κοντοπίδη! Ένα κλικ φτάνει και δε θα πιστεύετε στα μάτια σας...», XorisOriaNews.gr

Ενδεικτικά έργα ADAF 2016

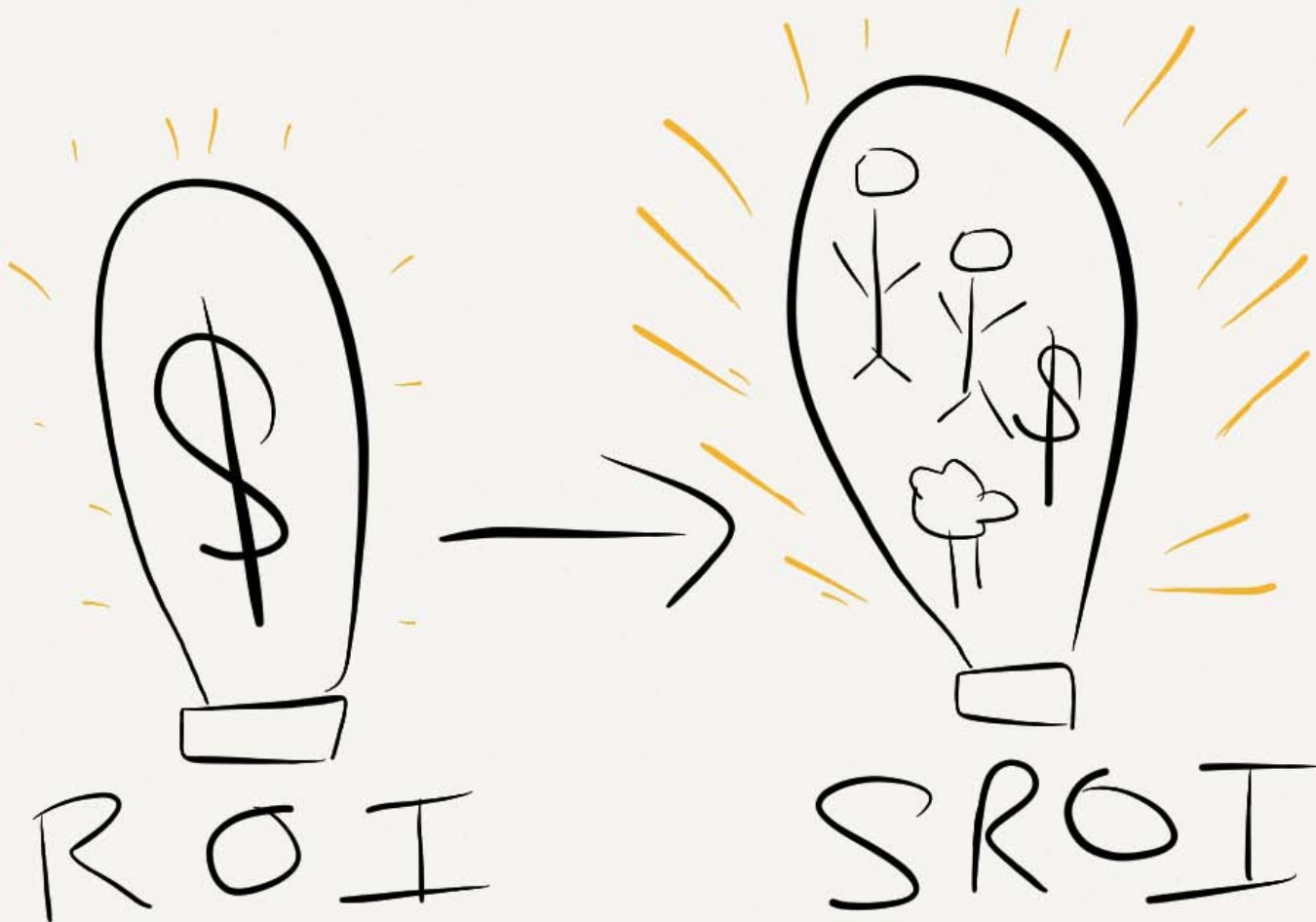
Artist: Jaap van den Elzen
Title: Hyper Cube (2015) – Light & Sound Installation
Nationality: The Netherlands

Artist: EYDAP
Title: Δες το αλλιώς
Nationality: Greece

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή μας τον Ιδρυτή και Managing Director του Athens Digital Arts Festival, κύριο Ηλία Χατζηχριστοδούλου, καθώς και τους συνεργάτες του, οι οποίοι ολοκλήρωσαν ακόμη μία επιτυχημένη διοργάνωση και έδωσαν την υπόσχεση για μια πιο ολοκληρωμένη ψηφιακή εμπειρία στο Athens Digital Arts Festival του 2017.

Από το Κεφάλαιο στην Κοινωνία Μέτρηση Κοινωνικής Απόδοσης

Παρά την οικονομική κρίση, οι εταιρείες σε όλο τον κόσμο εξακολουθούν να ξοδεύουν τεράστια ποσά για κοινωνικές επενδύσεις που συμβάλλουν στην κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία.

Σήμερα εκτιμάται ότι οι επενδύσεις αυτές ξεπερνούν τα 400 δισ. δολάρια, καθώς υπάρχει ένα συνεχές ενδιαφέρον για αύξηση των κοινωνικών επενδύσεων σε όλο τον κόσμο, που συμβαδίζει και με την τάση «value for money», αλλά και την άνθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, δηλαδή την ανάπτυξη δράσεων που δίνουν προστιθέμενη κοινωνική αξία.

Για τον λόγο αυτό όλο και περισσότερες επιχειρήσεις σήμερα δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη και εφαρμογή εργαλείων για τη μέτρηση της κοινωνικής απόδοσης των επενδύσεων τους στην Ελλάδα, στοχεύοντας στην ενίσχυση δομών για την ανεύρεση πόρων με στόχο την αποτελεσματικότερη κοινωνική προσφορά. **Απώτερος στόχος παραμένει πάντα η ενίσχυση της συμβολής των επιχειρήσεων, μη κυβερνητικών οργανισμών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην κοινωνία.**

Στο πλαίσιο αυτό η Μέτρηση Κοινωνικής Απόδοσης Επενδύσεων (Social Return on Investment: SROI) καθίσταται σταδιακά ένα σημαντικό εργαλείο που αφορά τη βελτίωση της ανταποδοτικότητας των επενδύσεων που υλοποιούνται μέσω Μη κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), ομάδων εθελοντών, προγραμμάτων κοινωνικής ωφέλειας, δήμων, ενώσεων και προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Ενδεικτικό της σπουδαιότητας του συγκεκριμένου εργαλείου είναι ότι, όπως έχει υπολογισθεί η βελτίωση της απόδοσης των κοινωνικών επενδύσεων κατά 5% μόνο, μπορεί να αποφέρει οφέλη της τάξης του ενός δισεκατομμυρίου ευρώ.

Η Μέτρηση Κοινωνικής Απόδοσης Επενδύσεων (SROI) αποτελεί μία μέθοδο μέτρησης της κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής αξίας ενός έργου/προγράμματος που λαμβάνει υπ' όψιν τις εμπειρίες των άμεσα εμπλεκόμενων στη δράση αυτή. Η διαφορά της μεθοδολογίας SROI με άλλες μεθόδους αξιολόγησης είναι ότι η ανάλυση SROI παρέχει το πλαίσιο για να μπορέσουν να αποτιμηθούν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα, για τα οποία όμως υπάρχει μία σχετική δυσκολία στον τρόπο αποτίμησης με λογιστικούς όρους.

Πιο συγκεκριμένα η μεθοδολογία SROI βασίζεται σε επτά αρχές, οι οποίες είναι: **η άμεση εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων μελών, η κατανόηση της θεωρίας της αλλαγής, η απόδοση λογιστικής αξίας σε ό,τι έχει αξία, η επιλογή αποτελεσμάτων που είναι σημαντικά, η αποφυγή υπερβολικής αξίωσης αποτελεσμάτων, η διαφάνεια και η επαλήθευση αποτελεσμάτων.**

Ακολουθώντας τις βασικές αρχές υπολογίζεται ο τελικός δείκτης κοινωνικού αντίκτυπου, ο οποίος αποτελεί την αναλογία παροχών/δαπανών της δράσης ή οργανισμού που μελετάται.

Ο δείκτης SROI δείχνει την κοινωνική αξία που δημιουργείται ή καταστρέφεται ως συνέπεια μιας δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα αποτελέσματα/αλλαγές που βιώνουν οι εμπλεκόμενοι, μετατρέποντάς τα όμως σε λογιστικούς όρους. Για παράδειγμα, ένας δείκτης SROI που είναι ίσος με την αναλογία 2:1, σημαίνει ότι μια επένδυση ύψους ενός ευρώ παράγει δύο ευρώ κοινωνική αξία. Σύμφωνα με στοιχεία η απόδοση των κοινωνικών επενδύσεων στη χώρα μας υπολογίζεται σε μόλις 5%, ενώ αν ο συντελεστής αυτός αυξηθεί θα αποφέρει οφέλη της τάξης του ενός δισ. ευρώ.

Κάθε χρόνο δεκάδες εκατ. ευρώ διατίθενται για κοινωνικούς σκοπούς από το ΕΣΠΑ, εθνικούς πόρους, ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού, αλλά και από δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μεγάλων επιχειρήσεων που ενισχύουν προγράμματα που υλοποιούνται από ΜΚΟ.

Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι η δημιουργία ή η ενδυνάμωση δομών απασχόλησης, κοινωνικής επανένταξης, ευρύτερης πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, μεταναστών και προστασίας του περιβάλλοντος. Μέχρι σήμερα ήταν αδύνατη η τελική αποτίμηση των επενδύσεων αυτών, καθώς αυτό δεν ήταν δυνατόν να γίνει με τα αυστηρά οικονομοτεχνικά κριτήρια της αγοράς. Ωστόσο, σήμερα αυτό είναι εφικτό μέσα από τη μέτρηση συγκεκριμένων πλέον ποιοτικών και ποσοτικών δεικτών και τα εργαλεία που προσφέρει η Μέτρηση Κοινωνικής Απόδοσης και τη σε βάθος αξιολόγηση οποιασδήποτε κοινωνικής επένδυσης.

Στο πλαίσιο αυτό η Μέτρηση Κοινωνικής Απόδοσης καθίσταται βασικός κορμός της λειτουργίας κάθε κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού οργανισμού, ώστε να αυξηθεί ο κοινωνικός του αντίκτυπος (και των ωφεληομένων αυτών) και να μειωθεί η κοινωνική και οικονομική ανισότητα μέσα από την εξισορρόπηση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων, στοχεύοντας πάντοτε στην κοινωνική δικαιοσύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Επαναχρησιμοποίηση του Νερού: Εναλλακτικοί Τρόποι Χρήσης και Κοινωνικές Αντιλήψεις

Πόσιμο ονομάζουμε το νερό το οποίο είναι κατάλληλο προς ανθρώπινη κατανάλωση. Για το πόσιμο νερό έχουν οριστεί προδιαγραφές καταλληλότητας από διεθνείς οργανισμούς περιβάλλοντος και υγείας, από εθνικές νομοθεσίες κρατών, αλλιά και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπάρχει και η ορολογία «μη πόσιμο νερό» που προσδιορίζει το νερό το οποίο είναι κατάλληλο για κάποιες πολύ συγκεκριμένες χρήσεις όπως, άρδευση, πυρόσβεση, καζανάκι τουαλέτας, όχι όμως προς πόση.

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΑΜΙΟΥ

Χημικού Περιβαλλοντολόγου PhD
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης

Ενώ λοιπόν αναζητείται τεχνολογία κατάλληλη για να διασφαλίζει την καλύτερη ποιότητα νερού προς πόση, κρίνεται χρήσιμο, αλλιά και οικολογικά αποδεκτό να καταναλώνεται νερό όχι ακατάλληλο ή «βρώμικο», αλλιά «λιγότερο καθαρό από το πόσιμο». Αυτό συμβαίνει, γιατί όταν χρησιμοποιούμε νερό συγκεκριμένης ποιότητας για συγκεκριμένη χρήση (και αντίστοιχη τιμολόγηση) συμβάλλουμε στη γενικότερη εξοικονόμηση του πολύτιμου και πεπερασμένου σε ποσότητα στον πλανήτη αγαθού.

Ενώ η απολύμανση του νερού είναι ανθρώπινη επινόηση, η ανακύκλωση νερού είναι φυσικό φαινόμενο: στον υδρολογικό κύκλο το νερό καθαρίζει στη φάση εξάτμισης, κατά την οποία το θαλασσινό ή το επιφανειακό, μη θαλασσινό νερό, εξατμίζεται και ο υδρατμός μεταφέρεται στα σύννεφα απαλλαγμένος από άλατα ή άλλα διαλυτά τοξικά ή ακίνδυνα συστατικά για την ανθρώπινη υγεία.

Ουσιαστικά, η τεχνολογία επεξεργασίας λυμάτων είναι ανθρώπινη επινόηση που μιμείται τον φυσικό κύκλο νερού, μόνο που με τη βοήθεια της τεχνολογίας επιταχύνονται οι διεργασίες καθαρισμού του νερού, καθώς το καθαρισμένο νερό χρησιμοποιείται απευθείας από τον άνθρωπο για τους συγκεκριμένους προαναφερόμενους σκοπούς ή επιστρέφει στο περιβάλλον.

Συνεπώς, είναι αυτονόητο ότι η κατάλληλη επεξεργασία του νερού προς ανακύκλωση δεν δικαιολογεί φόβους για τη δημόσια υγεία, ειδικά όταν πρόκειται για χρήσεις,

όπως άρδευση ή εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, αρκεί βέβαια να ελέγχεται πάντα η ποιότητά του.

Σε αυτό το άρθρο δεν θα ασχοληθούμε εκτενώς με τον καθαρισμό του νερού αποχέτευσης, αλλιά με την κοινωνική διάσταση και τις αντιδράσεις του κοινού αναφορικά με τη χρήση ανακυκλωμένου νερού σε χώρες με προβλήματα λειψυδρίας, όπως είναι η Ελλάδα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ανατολική Στερεά Ελλάδα, η Ανατολική Πελοπόννησος και πολλά νησιά του Αιγαίου αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα λειψυδρίας, ενώ η Αττική χρησιμοποιεί νερό που απαιτείται για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της, μεταφέροντάς το από τη Δυτική Ελλάδα.

Η ελληνική κοινωνία φαίνεται να είναι ενημερωμένη για τη λειψυδρία που τείνει σε διάφορες επαρχίες της χώρας να είναι μόνιμο φαινόμενο, π.χ. στα τουριστικά νησιά την τουριστική σεζόν ή σε περιοχές υπεράντησης νερού από τον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα λόγω γεωργικών καλλιεργειών.

Όμως, από την αναγνώριση του προβλήματος της λειψυδρίας μέχρι την αποδοχή του ανακυκλωμένου νερού ως λύση, υπάρχει κάποια απόσταση που πρέπει να διανυθεί. Πρέπει λοιπόν η κοινή γνώμη να αποβάλει αδικαιολόγητους φόβους για την ποιότητα του νερού αυτού και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στην εξελιγμένη πλέον τεχνολογία επεξεργασίας λυμάτων.

Εφόσον οι υποτιθέμενοι κίνδυνοι καθορίζουν συχνά την έκβαση των συζητήσεων για την επαναχρησιμοποίηση νερού, η λήψη των όποιων αποφάσεων για την επαναχρησιμοποίηση του νερού είναι φυσικό να επηρεάζεται από τις ήδη διαμορφωμένες αντιλήψεις του κοινού παρά από τις τεκμηριωμένες επιστημονικές απόψεις.

Είναι χαρακτηριστικό μάλιστα, όπως δείχνουν οι έρευνες ότι η κοινή γνώμη δείχνει να είναι έντονα προκατειλημμένη σε ό,τι αφορά την επαναχρησιμοποίηση του νερού και δύσκολα μεταπείθεται από τα πορίσματα επιστημονικών μελετών ακόμη και διεθνώς σε μέρη, όπου υπάρχουν σοβαρά προβλήματα λειψυδρίας, όπως είναι η Καλιφόρνια και η Αριζόνα στις ΗΠΑ ή ακόμα και σε χώρες, όπως η Αυστραλία.

Τα κυριότερα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι υπεύθυνοι και οι επιστήμονες για την επαναχρησιμοποίηση του νερού στις ΗΠΑ είναι:

- η έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους αρμόδιους φορείς
- η πεποίθηση ότι ακόμη και η πιο σύγχρονη τεχνολογία δεν μπορεί να απομακρύνει όλα τα βλαβερά μικρόβια και τους μικρορρύπους
- η άποψη του κοινού για την ποιότητα του νερού είναι συχνά αμετακίνητη και ανεπηρέαστη από τις απόψεις γιατρών και άλλων επιστημόνων
- ενώ η ενημέρωση του κοινού γενικά αποσκοπεί στην αποδοχή της επαναχρησιμοποίησης νερού, συχνά ενδυναμώνει αρνητικές σκέψεις στους δύσπιστους και σκεπτικιστές.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ενώ η δημόσια γνώμη υποθέτει ότι υπάρχουν υψηλοί κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία από τη χρήση ανακυκλωμένου νερού, έως σήμερα δεν έχουν διαπιστωθεί κρούσματα ασθενειών που να έχουν προκληθεί από τις πρακτικές επαναχρησιμοποίησης νερού.

Ειδικότερα μάλιστα η χρήση του ποιοτικά ελεγχόμενου ανακυκλωμένου νερού για εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και για άρδευση γεωργικών εκτάσεων δεν κρύβει κανένα πρόβλημα και οι όποιοι πιθανοί φόβοι είναι αδικαιολόγητοι.

Οι κυριότερες προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται κάθε φορά, προκειμένου να επιτυγχάνεται όσο το δυνατόν περισσότερη αποδοχή σε ό,τι αφορά την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση του νερού είναι:

- Ο βαθμός επαφής του νερού με τον άνθρωπο να είναι ο χαμηλότερος
- Να εφαρμόζονται οι αρχές προστασίας της δημόσιας υγείας
- Να επιτυγχάνεται οπωσδήποτε η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και η επαναχρησιμοποίηση του νερού να είναι επωφελής για το περιβάλλον

- Το κόστος επεξεργασίας και διανομής να είναι διαχειρίσιμο
- Η γνώση ότι υπάρχει λειψυδρία στην κοινότητα να είναι μέγιστα διαδεδομένη
- Να είναι ξεκάθαρος ο λόγος χρήσης του επαναχρησιμοποιούμενου νερού
- Να γίνεται γνωστή η ποιότητα του επαναχρησιμοποιούμενου νερού
- Να είναι υψηλή η εμπιστοσύνη του κοινού στην τοπική διοίκηση του οργανισμού ύδρευσης

Τα τελευταία 25 χρόνια αναπτύχθηκαν διεθνώς διάφορες στρατηγικές για την εφαρμογή μεγάλων έργων ανακύκλωσης νερού, προκειμένου να υπάρχει ευρεία αποδοχή.

Η παραδοσιακή τακτική της εφαρμογής μετά από κυβερνητική απόφαση, της ενημέρωσης του κοινού και της ακόλουθης άμυνας της κυβέρνησης θεωρείται πλέον αναποτελεσματική. Η στρατηγική, πάλι, της εκτεταμένης ενημέρωσης και εκπαίδευσης του κοινού μετά την εφαρμογή του όλου σχεδίου δεν είναι πειστική.

Πρόσφατα, προτάθηκε μια πολιτική συνεργασίας της κοινότητας με τις τοπικές αρχές πριν την εφαρμογή και υλοποίηση οποιoδήποτε έργου επαναχρησιμοποίησης νερού. Η κοινότητα ενημερώνεται για τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας (επαναχρησιμοποίηση, αφαλάτωση, άντληση από υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα).

Οι αυξημένες απαιτήσεις για αστική χρήση νερού (άρδευση χώρων αναψυχής, βιομηχανικές χρήσεις, αύξηση πληθυσμού), αλλιά και οι αυξημένες απαιτήσεις για γεωργική άρδευση πρέπει να προβάλλονται τόσο, όσο οι συνέπειες από την κλιματική αλλαγή, τη μέση αύξηση της θερμοκρασίας, την υπεράντληση νερού από τον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα με συνέπεια την εισχώρηση θαλασσινού νερού, όπως βέβαια και όλες οι τεχνολογικές εξελίξεις στην επεξεργασία νερού.

Δυστυχώς, το πιο σύννηθες είναι οι κοινότητες να φοβούνται το ανακυκλωμένο νερό (για γεωργική χρήση) ως προϊόν μη φυσικό και με «ύποπτη» προέλευση, να απεχθάνονται το αφαλατωμένο νερό ως μη γευστικό (για πόση) και να προτιμούν πάντα τις παραδοσιακές λύσεις του υπόγειου νερού και των επιφανειακών υδάτων.

Αυτό όμως δεν είναι δυνατό να γίνεται πάντα και πρέπει να αναδεικνύεται η ανάγκη πρόβλεψης των φαινομένων λειψυδρίας στο κοινό και τους τοπικούς φορείς, πριν ληφθούν οποιoσδήποτε αποφάσεις.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα το ανακυκλωμένο μπορεί να χρησιμοποιηθεί (και έχει πραγματοποιηθεί, τουλάχιστον δοκιμαστικά) στις καλλιέργειες ζαχαροτεύτλων, ρυζιού, βαμβακιού, καλαμποκιού και ανθοκομικών.

Εκτιμάται δε ότι στη χώρα μας όσο η χρήση του ανακυκλωμένου Νερού περιορίζεται αποκλειστικά στην άρδευση δεν υπάρχει περίπτωση αντίδρασης της κοινής γνώμης.

Βιβλιογραφία

M. Po, J. Kaercher and B. Nancarrow, Literature Review of Factors Influencing Public Perceptions Of Water Reuse, CSIRO Land and Water, Technical Report 54/03, 2003

T. W. Hartley, (2006), Public perception and participation in water reuse, Desalination, 187, 115-126

A. N. Angelakis, Wastewater Recycling And Reuse In EU Countries: Necessity for Establishing EU Legislation, Proceedings of the Workshop on The Quality of Recycled Water and its Application in Agriculture, 2012, Limassol, Cyprus

Ατζέντα Εκδηλώσεων

Συνέδρια, Ημερίδες, Εκθέσεις και ό,τι άλλο νεότερο από τις εξελίξεις στην αγορά για το τρίμηνο από τον Ιούλιο 2016 έως τον Σεπτέμβριο του 2016.

Ιούλιος 2016

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
					1	2
					3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

10 - 14 Ιουλίου

Singapore International Water Week, Singapore
www.siwv.com

11 - 15 Ιουλίου

ICCE Symposium 2016 – Integrating monitoring and modelling for sediment dynamics, United Kingdom, Okehampton
www.eventbrite.com

Αύγουστος 2016

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

22 - 24 Αυγούστου

5th IWA Regional Conference on Membrane Technology (IWA-RMTC2016), Kuming City, China
www.iwa-rmtc2016.org

31 Αυγούστου - 2 Σεπτεμβρίου

The 8th IWA International Conference on Sewer Processes and Networks, Rotterdam, The Netherlands
www.dutchwatersector.com

Σεπτέμβριος 2016

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
					1	2
					3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

4 - 7 Σεπτεμβρίου

Microbial ecology and water engineering 2016, Copenhagen, Denmark
www.mewe2016.org

4 - 8 Σεπτεμβρίου

Wetland Systems for Water Pollution Control, Gdansk, Poland
<http://icws2016.org>

14 - 16 Σεπτεμβρίου

13th IWA Specialized Conference on Small Water and Wastewater Systems, Athens, Greece
www.swws2016.gr

26 - 30 Σεπτεμβρίου

The 7th International IWA Conference on Flotation for Water and Wastewater Systems, Toulouse, France
<http://flotation2016.sciencesconf.org>

Στείλτε μας τις δικές σας προτάσεις στο e-mail: pubrel@eydap.gr

Νέο Κοινωνικό Τιμολόγιο από την ΕΥΔΑΠ

Σταθερά προσηλωμένη στις ανάγκες της κοινωνίας και των πολιτών η ΕΥΔΑΠ έχει προχωρήσει από 1η Φεβρουαρίου 2016 στην εφαρμογή νέου κοινωνικού τιμολογίου

Στόχος είναι η συμβολή της στην ανακούφιση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που πλήττονται καίρια από την οικονομική κρίση και χρήζουν άμεσης και ουσιαστικής υποστήριξης από την Πολιτεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παροχές που προβλέπει το νέο κοινωνικό τιμολόγιο της Εταιρείας αφορούν όλους τους δικαιούχους που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης και τις πρώτες κατοικίες, ανεξαρτήτως αν είναι ιδιόκτητες ή μισθωμένες.

Βασική προϋπόθεση αποτελεί βέβαια οι δικαιούχοι να διαμένουν στην Αττική και συγκεκριμένα στις περιοχές αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ.

Οι ρυθμίσεις του νέου κοινωνικού τιμολογίου αφορούν λογαριασμούς που έχουν ήδη εκδοθεί από 1/2/2016 και περιλαμβάνουν καταναλώσεις που θα γίνουν από την ημερομηνία αυτή και έπειτα.

Στο νέο κοινωνικό τιμολόγιο προβλέπεται η δωρεάν παροχή συνολικά 6 κυβικών μέτρων νερού το τρίμηνο σε κάθε νοικοκυριό με δύο μέλη, ενώ για κάθε επιπλέον μέλος θα παρέχονται δωρεάν επιπλέον 3 κ.μ. νερού.

Υπολογίζεται ότι οι τετραμελείς οικογένειες θα εξοικονομούν περισσότερα από 4,5 ευρώ σε κάθε λογαριασμό, ενώ θα τους παρέχονται δωρεάν 12 κ.μ. το τρίμηνο.

Εκτιμάται ότι με την εφαρμογή του νέου κοινωνικού τιμολογίου η ΕΥΔΑΠ θα παρέχει δωρεάν νερό για ένα χρόνο σε περισσότερους από 111.000 πολίτες, δηλαδή σε 58.000 νοικοκυριά, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αντιμετώπιση βασικών τους αναγκών.

Πρόκειται για μια κοινωνική παροχή που έχει ιδιαίτερη σημασία και αξία, με δεδομένο ότι όλο και περισσότερες ελληνικές οικογένειες πλήττονται από την οικονομική κρίση.

Όπως δήλωσε ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ Γιάννης Μπενίσσης η «συγκεκριμένη παροχή είναι ένα μικρό, αλλά πολύ σημαντικό βοήθημα για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, αν αναλογισθεί κανείς ότι η ποσότητα νερού που δίνεται δωρεάν είναι υπερδιπλάσια των ποσοτήτων που χρειάζονται καθημερινά για να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες επιβίωσης σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς».

Πρέπει να σημειωθεί ότι παράλληλα με την εφαρμογή του νέου κοινωνικού τιμολογίου έχει ήδη ξεκινήσει και η διαδικασία απαλλαγής από προσαυ-

ξήσεις, τόκους και πρόστιμα όλων των πολιτών που θα προχωρήσουν σε ρύθμισή των οφειλών τους στην ΕΥΔΑΠ από 1η Φεβρουαρίου 2016 μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου 2016 πλέον.

Η δυνατότητα διακανονισμού με δόσεις αφορά όλους όσοι έχουν οφειλές άνω των 60 ευρώ. Ορίζεται ότι η ελάχιστη δόση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 20 ευρώ, ενώ ο αριθμός των δόσεων καθορίζεται κατά περίπτωση.

Για τους δικαιούχους του κοινωνικού τιμολογίου της ΕΥΔΑΠ και όσους οφειλέτες εξοφλήσουν εφάπαξ την οφειλή τους προβλέπεται απαλλαγή από προσαυξήσεις.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι με τις νέες ευνοϊκές ρυθμίσεις προβλέπονται διακοπές νερού μόνο, εφόσον υπάρξει καθυστέρηση καταβολής τριών δόσεων μετά τη ρύθμιση, ενώ σε περίπτωση τετράμηνης καθυστέρησης θα επιβάλλονται πλέον οι προβλεπόμενες προσαυξήσεις και τα πρόστιμα που αρχικώς είχαν αφαιρεθεί.

Η εφαρμογή του νέου κοινωνικού τιμολογίου αποτελεί μια ενέργεια μείζονος κοινωνικής σημασίας που προστίθεται στις δράσεις και πρωτοβουλίες που υλοποιεί συστηματικά η ΕΥΔΑΠ, αναδεικνύοντας την κοινωνική υπευθυνότητα και αλληλεγγύη ως αναπόσπαστο στοιχείο του στρατηγικού της σχεδιασμού.

Στόχος της Εταιρείας παραμένει πάντα να ικανοποιούνται οι πραγματικές ανάγκες των πολιτών, εξασφαλίζοντας τα εχέγγυα για ευημερία και ανάπτυξη για το σύνολο της κοινωνίας.

Περιβαλλοντικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

>> Μεγάλη η επιτυχία του περιβαλλοντικού εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΥΔΑΠ για την εκπαιδευτική χρονιά που πέρασε

Για όλους εμάς τους συντελεστές του περιβαλλοντικού εκπαιδευτικού προγράμματος η χρονιά που διανύσαμε (2015-2016) ήταν πολύ σημαντική.

Αυτό που την καθιστά για εμάς ξεχωριστή είναι το γεγονός ότι το πρόγραμμα πλέον προβάλλεται στο νέο κτήριο του Περισού και συγκεκριμένα στην καινούργια αίθουσα, η οποία λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 2014 με ανανεωμένο οπτικοακουστικό υλικό.

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα για μία ακόμη χρονιά είχε ως στόχο να μεταφέρει στους μαθητές, αλλά και στους εκπαιδευτικούς των σχολείων που μας επισκέπτονται, σημαντικές γνώσεις και πληροφορίες για το νερό.

Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές, μέσα από μια σύντομη, αλλά σημαντική ιστορική αναδρομή, μαθαίνουν για τα μεγάλα έργα ύδρευσης της Αρχαϊκής εποχής (Πεισιστράτειο Υδραγωγείο 530 π.Χ.), της Ρωμαϊκής περιόδου (Αδριανέιο Υδραγωγείο 140 μ.Χ.), αλλά και της νεότερης Ιστορίας (1840-1925 Νερουιάδες και 1925 εγκαίνια του Φράγματος του Μαραθώνα).

Έπειτα, γίνεται εκτενής αναφορά για τις πηγές υδροληψίας του νερού, τον τρόπο με τον οποίο φτάνει στις Μ.Ε.Ν. Γαλατσίου, αλλά και στις άλλες μονάδες επεξεργασία νερού να καθαριστεί, τον τρόπο με τον οποίο αυτό καθαρίζεται, ενώ γίνεται και μια σύντομη, αλλά διαφωτιστική αναφορά στον βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων.

Τέλος, οι μαθητές πληροφορούνται για το πόσο σημαντικό αγαθό είναι το νερό, πώς μπορούμε να το προστατεύσουμε, αλλά και για τις διαφορετικές κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν ανά τον κόσμο.

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα, ήδη από την αρχή της εκπαιδευτικής χρονιάς που αφήνουμε πλέον πίσω μας, έχει εμπλουτιστεί με νέες εικόνες, που βοήθησαν τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα όλες τις ενότητες του.

Τα παιδιά και οι δάσκαλοι που μας επισκέπτονται φεύγουν ενθουσιασμένα, γεγονός που αποτυπώνεται στα χαρούμενα πρόσωπά τους, αλλά και το βιβλίο των εντυπώσεων, όπου οι δάσκαλοι καταγράφουν τις εντυπώσεις τους βαθμολογώντας μας με άριστα!

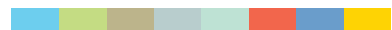
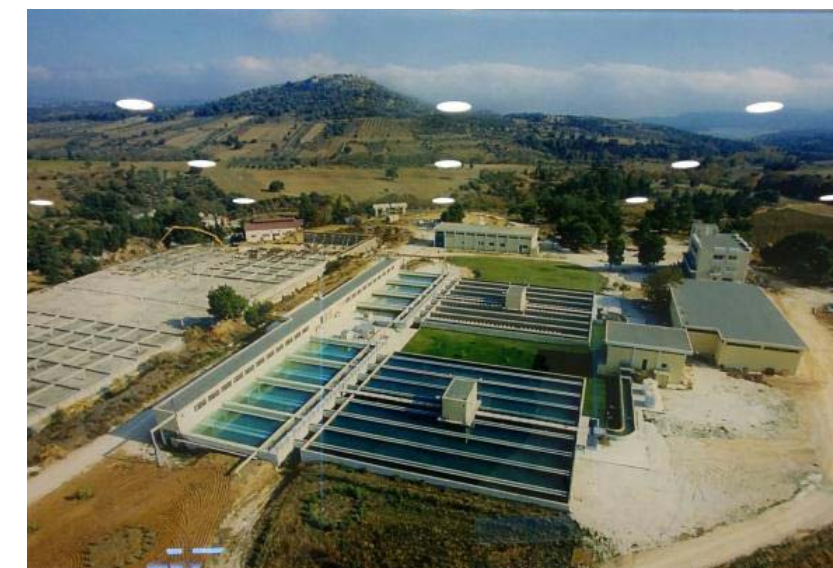
Στόχος μας είναι να συγκρίνουμε εικόνες, όπως για παράδειγμα την εικόνα της μεταφοράς του νερού από τους νερουιάδες με αμοιβή στα σπίτια των κατοίκων της Αθήνας την περίοδο 1840 -1920, με αυτές από την Αφρική, όπου η μεταφορά του νερού γίνεται καθαρά για λόγους επιβίωσης και όχι οικονομικούς.

Χρησιμοποιούνται επίσης και εικόνες μέσα από τις οποίες φαίνεται πόσο σημαντικός είναι ο φυσικός κύκλος του νερού, καθώς αυτός δεν συντελείται στις περιοχές που έχουν ζεστό κλίμα όλο τον χρόνο, με αποτέλεσμα να υπάρχει λειψυδρία, η οποία μετεξελισσεται στο φαινόμενο της ξηρασίας και τελικώς στην ερημοποίηση της περιοχής.

Στο τέλος του προγράμματος δίδονται σε όλα τα παιδιά αναμνηστικά δώρα που, πέραν όλων των όλων, περιέχουν και σημαντικό εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται και στην τάξη τους.

Ο νέος μας χώρος έχει εμπλουτιστεί με κάδρα και φωτογραφίες που απεικονίζουν όλες τις Μ.Ε.Ν. Αττικής, με μία πολύ όμορφη μακέτα που αναπαριστά πώς γίνεται ο βιολογικός καθαρισμός, όπως επίσης και με πολλές παιδικές εικόνες και αντικείμενα, που με το έντονο χρώμα τους φωτίζουν την νέα μας αίθουσα.

Όλα τα παραπάνω αποτυπώνονται μέσα από τα λόγια των εκπαιδευτικών στο βιβλίο εντυπώσεων και είναι πραγματικά αυτά, που μας δίνουν δύναμη για να συνεχίσουμε το έργο μας, αλλά και να γίνουμε ακόμα καλύτεροι, αφού, για εμάς που παρουσιάζουμε το πρόγραμμα, αλλά και για όλους που συντελούν σε αυτό, στόχος μας είναι κάθε χρονιά το πρόγραμμα να είναι διαφορετικό, εμπλουτισμένο σε κάθε του πτυχή, και το σημαντικότερο, να είναι περισσότερο κοντά στους μικρούς μας μαθητές.

Συγκεκριμένα, το **12^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών** έγραψε στο βιβλίο εντυπώσεων ότι **«όλα ήταν άψογα. Σαν μια όαση στις μέρες της κρίσης. Μία υπενθύμιση ότι υπάρχει πολιτισμός».**

Αντίστοιχα το **10^ο Δημοτικό Σχολείο Κερατσινίου** αναφέρει χαρακτηριστικά ότι η **«πολύ ενδιαφέρουσα και ουσιαστική παρουσίαση, συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση των παιδιών σε σχέση με την ορθή χρήση και κατανάλωση του νερού»** και ευχαριστεί για τη φιλοξενία και το υλικό.

Το **17^ο Δημοτικό Σχολείο Καλλιθέας** τονίζει: **«Πολύ ωραίος χώρος και πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίαση. Ευχαριστούμε για την παρουσίαση και το υλικό».** Οι εκπαιδευτικοί από το **1^ο Δημοτικό Σχολείο Μελισσίων** σημειώνουν: **«Ενα πολύ ωραίο πρόγραμμα, το οποίο ευαισθητοποίησε τα παιδιά στην ανάγκη που έχει ο πλανήτης μας σε σχέση με την οικονομία του νερού, αλλά και στην ανάγκη για προστασία του περιβάλλοντος».** Παράλληλα, από αρκετά σχολεία σημειώνεται ότι το πρόγραμμα πλέον πραγματοποιείται σε ένα εξαιρετικό, καθαρό και σύγχρονο πλέον χώρο, που σε προδιαθέτει να το παρακολουθήσεις με μεγάλη προσοχή από την αρχή έως το τέλος.

Επίσης, δεν λείπουν και οι μελλοντικές προτροπές των εκπαιδευτικών, όπως αυτή από το **1^ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Χαλκηδόνας**: **«Μια καταπληκτική ενημέρωση, τόσο για τα παιδιά, όσο και για τους εκπαιδευτικούς. Σίγουρα την επόμε-**

νη χρονιά θα προτείνουμε να παρακολουθήσουν και άλλες τάξεις από το σχολείο μας το πρόγραμμά σας».

Αυτό, όμως, που πραγματικά μας συγκίνησε ήταν οι ευχαριστίες των εκπαιδευτικών για την βοήθεια που προσφέραμε στους μαθητές, όποτε αυτοί μας χρειάστηκαν κατά την διάρκεια της παρακολούθησης του προγράμματος, όπως για παράδειγμα οι ευχαριστίες των εκπαιδευτικών του **38^{ου} Δημοτικού Σχολείου Περιστερίου**, που γράφουν συγκινητικά: **«Ευχαριστούμε πολύ για την ανθρωπιά σας και το ενδιαφέρον σας για το έκτακτο γεγονός που δημιουργήθηκε».**

Κλείνοντας, θέλουμε να επισημάνουμε ότι στόχος μας είναι και παραμένει η διαρκής ανανέωση του προγράμματος και πάνω από όλα η ευαισθητοποίηση των μικρών μαθητών σε θέματα που αφορούν στο περιβάλλον, στην ανακύκλωση και στον τρόπο προστασίας ενός από τα σημαντικότερα αγαθά της φύσης, του νερού!!!

Santa Fe Institute
Cowan Campus
1399

Συστήματα και Πολυπλοκότητα

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Αναπληρωτή Διευθυντή Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Και οι δύο όροι, «σύστημα» και «πολυπλοκότητα», χωρίς καλὰ-καλὰ να το καταλάβουμε, έχουν γίνει μέρος της ζωής μας. Μιλάμε για συστήματα. Το πολιτικό σύστημα, το οικονομικό σύστημα, το τραπεζικό, το «σύστημα» γενικότερα. Υπάρχει όντως ένα σύστημα; Το γνωρίζουμε, είτε εμείς, είτε οι άλλοι που μιλούν γι' αυτό; Υπάρχει τρόπος κάποιος να το γνωρίσει, να το καταλάβει, να το περιγράψει ή να το επηρεάσει;

Η πόλη της Santa Fe στο Νέο Μεξικό θυμίζει Μεσόγειο. Πεύκα, χαμηλή και αραιή βλάστηση, έδα-

φος βραχώδες και κλίμα ξηρό συνθέτουν ένα περιβάλλον που δύσκολα ξεχωρίζει από την ελληνική εξοχή. Στην πλαγιά του χαμηλού βουνού Σάντο Κρίστι, σε μια οικία για εμάς ατμόσφαιρα, υπάρχει το περίφημο Ινστιτούτο της Santa Fe. Εκεί επιστήμονες εξερευνούν τις πραγματικότητες της ζωής. Αντικείμενο επιστημονικής έρευνας αποτελούν τα λεγόμενα πολύπλοκα συστήματα, δηλαδή μηχανισμοί ζωής, είτε οργανικής, είτε διοικητικής / οικονομικής οργάνωσης, τα οποία δεν ερμηνεύονται με το συμβατικό τρόπο σκέψης μας.

Ο συμβατικός τρόπος σκέψης αναφέρεται σε μια λογική εξέλιξης, όπου κάθε αποτέλεσμα είναι προϊόν συγκεκριμένων και προγραμματισμένων ή πάντως σχετικά μετρήσιμων ερεθισμών.

Τα πολύπλοκα συστήματα αναπτύσσονται άναρχα, χωρίς ορατή τάξη και συνάφεια αίτιου και αιτιατού. Πολλές φορές διατηρούν τη βιωσιμότητά τους, αλλιώς όμως παρουσιάζουν συμπεριφορές και φαινόμενα δυσεξήγητα όσον αφορά το χρόνο, αλλιώς και τη βιωσιμότητα της εμφάνισής τους.

Εμφανίζονται συμπεριφορές και εξελίξεις που δείχνουν να μην υπακούουν σε κάποιους κανόνες, αλλιώς να στηρίζονται σε μια λογική χάους. Πολλά τέτοια γεγονότα γίνονται εκ των υστέρων προσπάθειες να εξηγηθούν σύμφωνα με τους κανόνες της συμβατικής λογικής. Είναι όμως πρακτικά αδύνατο να προβλεφθεί με σιγουριά η χρονική στιγμή που ξεσπούν. (Η παραπάνω γλαφυρή περιγραφή για το Santa Fe Institute και για τα πολύπλοκα συστήματα είναι παρμένη και διασκευασμένη από ένα εξαιρετικό άρθρο του κ. Ανδρέα Ανδριανόπουλου το 2010).

Αυτού του είδους τα συστήματα μελετούν οι επιστήμες των συστημάτων, του χάους και της πολυπλοκότητας.

Για παράδειγμα, πως μια αποικία μυρμηγκιών ζει, επιβιώνει και εξελίσσεται ως ολότητα χωρίς κάποιο από τα μέλη της να έχει επίγνωση του μηχανισμού λειτουργίας της ή τότε ένα απλό σπέρτο προστιθέμενο στο συνολικό βάρος που κουβαλάει στην πλάτη της μια καμήλα γίνεται δυσβάστακτο και τη σωριάζει στο έδαφος ή τότε μια κοινωνία που ζει την καθημερινότητά της εξεγείρεται με απρόβλεπτα αποτελέσματα.

Συστήματα όπως τα παραπάνω αναφέρονται ως πολύπλοκα προσαρμόσιμα συστήματα (complex adaptive systems). Πολλά τέτοια συστήματα εμφανίζουν συλλογική συμπεριφορά που τα καθιστά ικανά να επιβιώνουν σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, αλλιώς κάποτε, εντελώς αναπάντεχα, ένα αδιάφορο ή μικρής κατ' αρχήν σημασίας γεγονός είναι δυνατόν να προκαλέσει αντιδράσεις που να οδηγήσουν στην κατάρρευση του όλου συστήματος.

Μπορούμε να καταλάβουμε διαισθητικά τι σημαίνει πολυπλοκότητα. Είναι γνωστό ότι πριν 300 χρόνια η ποσότητα της πληροφορίας που απεκόμιζε ένας μέσος άνθρωπος στη ζωή του ήταν όση

σήμερα χωρά σε μια Κυριακάτικη εφημερίδα. Αν θεωρήσουμε ως πολυπλοκότητα τα πλήθος των παραγόντων που καλείται να λάβει κάποιος υπόψη του για να πάρει μια απόφαση, είτε σε ατομικό, είτε σε οργανωσιακό-εταιρικό επίπεδο, διαπιστώνουμε ότι η ζωή μας είναι πλέον περισσότερο πολύπλοκη απ' ό,τι ήταν πριν 30 χρόνια. Μόνο το internet (ο ιστός), το e-mail και το κινητό τηλέφωνο έχουν αλλιάξει άρδην τον τρόπο που ζούμε και τις δυνατότητές μας, αλλιώς και τους περιορισμούς μας. Μπορούμε να επικοινωνήσουμε με όλους, δεν μπορούμε να κρυφτούμε, μπορούμε να μάθουμε τα πάντα και ταυτόχρονα μαθαίνουν και οι άλλοι για εμάς. Η διαίσθηση πάλι, μας βοηθά να καταλάβουμε ότι συστήματα και πολυπλοκότητα πάνε μαζί. **Τα συστήματα σήμερα, με όποιο τρόπο τα αντιλαμβάνεται ο καθένας, είναι πλέον πιο μεγάλα, πιο πολύπλοκα και πιο δύσκολα στη μελέτη και στην εξήγησή τους.**

Γιατί να προβληματιστεί κάποιος για την έννοια του συστήματος; Γιατί να προβληματιστεί για την πολυπλοκότητα;

Η απάντηση είναι απλή. Επειδή ζούμε μέσα σε συστήματα τα οποία θέλουμε να τα κατανοήσουμε και να τα ελέγξουμε, με σκοπό να τα βελτιώσουμε. **Όλοι μας, σε ατομικό επίπεδο, είμαστε μέρος σε ένα ή περισσότερα συστήματα και αυτά τα συστήματα είναι εντεταγμένα σε άλλα ευρύτερα και ούτω καθεξής.**

Τα συστήματα αυτά μπορεί να είναι φυσικά συστήματα, αλλιώς, κυρίως, κοινωνικά, εργασιακά, οικονομικά και πολλά άλλα. Πιθανότατα η θέση μας σε ένα τέτοιο σύστημα να έχει την ευθύνη της λειτουργίας ή της αλλαγής ενός τέτοιου συστήματος. Ένας διευθυντής σε έναν οργανισμό οποιουδήποτε είδους και οποιουδήποτε μεγέθους συχνά θα επιχειρήσει αλλαγές στο «σύστημα» για το οποίο έχει την ευθύνη, πιθανότατα λόγω ερεθισμάτων από το εξωτερικό περιβάλλον. Η επιτυχία στην αλλαγή προφανώς δεν είναι δεδομένη.

Πολλές φορές - τις περισσότερες - η επίπτωση από μια παρέμβαση εκδηλώνεται πολύ αργότερα από το χρονικό πλαίσιο της παρέμβασης.

Εν τω μεταξύ με την πολυπλοκότητα που διέπει τη σύγχρονη επιχειρηματικότητα μια μικρή διαταραχή ή αλλαγή μπορεί να έχει απρόβλεπτες επιπτώσεις. Ας σημειωθεί ότι η διαταραχή αυτή μπορεί να είναι μέσα στον οργανισμό ή έξω και μακριά από αυτόν. Μια μικρή εταιρεία με λίγους εργαζόμενους, μια μεγάλη πο-

λιεθινική, ένας μεγάλος δημόσιος οργανισμός, οι κοινωνικές δομές, τα κράτη είναι όλα συστήματα. Και όλα, από τη μικρή εταιρεία έως τις κοινωνίες και τα κράτη, έχουν να αντιμετωπίσουν την πολυπλοκότητα.

Η πρακτική επίπτωση της πολυπλοκότητας είναι η διαπίστωση ότι η παρέμβαση για «θεραπεία» αδυναμίας σε ένα μέρος ενός πολύπλοκου συστήματος, π.χ. ενός οργανισμού έχει όχι μόνο μεγάλη πιθανότητα αποτυχίας, αλλά και πιθανότητα να προκαλέσει ανεπιθύμητες επιπτώσεις σε άλλο τμήμα του οργανισμού.

να ανάδρασης, δηλαδή το αποτέλεσμα μέσα από μια διαδρομή αιτιότητας να επηρεάζει ένα από τα αίτια που το προκαλούν, τότε μάλλον είστε καλὰ υποψιασμένοι. Είστε ήδη μέσα στο πνεύμα της πολυπλοκότητας.

Πώς προέκυψαν όλα αυτά;

Τα συστήματα και η πολυπλοκότητα δεν είναι σημερινό φαινόμενο. **Η πολυπλοκότητα υπήρχε ανέκαθεν τόσο στα φυσικά, όσο και στα κοινωνικά συστήματα.**

Systems and Complexity

Μπορούμε να δούμε παντού γύρω μας παραδείγματα τέτοιων καταστάσεων. Η κατάσταση που βιώνει τώρα η χώρα μας θα μπορούσε να είναι ένα παράδειγμα. Η λύση στο πρόβλημα αυτό έρχεται με τη λεγόμενη «ολιστική» προσέγγιση, όρος που και αυτός όλο και πιο συχνά εμφανίζεται στην αρθρογραφία και τις συζητήσεις.

Η ολιστική προσέγγιση υποστηρίζει ότι στην έρευνα αιτίου - αποτελέσματος η αναζήτηση του αιτίου δεν θα πρέπει να περιορίζεται χωρικά, δηλαδή στους κοντινούς παράγοντες επηρεασμού, αλλά ούτε και χρονικά, δηλαδή θα πρέπει να έχουμε υπόψη τις χρονικές υστερήσεις στην εμφάνιση κάποιου αποτελέσματος. Αν τώρα υποψιάζεστε ότι σε έναν οργανισμό (σύστημα) η αλυσίδα αιτίων - αποτελεσμάτων μπορεί να οδηγήσει σε φαινόμε-

Όμως, όπως γράφει ο Jay Forrester (1973), στη μακρά ιστορική περίοδο της εξέλιξης έως πρόσφατα, δεν ήταν αναγκαίο για τους ανθρώπους να κατανοήσουν τα σύνθετα συστήματα. Η εξέλιξη δεν είχε φτάσει στο σημείο να μας δώσει τη διανοητική ικανότητα να ερμηνεύουμε κατάλληλα τη δυναμική συμπεριφορά των σύνθετων συστημάτων μέσα στα οποία είμαστε ενταγμένοι. Τώρα πλέον ο άνθρωπος έχει τη διανοητική, αλλά και την τεχνολογική δυνατότητα για να καταπιαστεί με αυτά τα ζητήματα.

Το ενδιαφέρον είναι ότι συμπεράσματα από το πεδίο αυτό της επιστημονικής έρευνας βρίσκουν άμεσες εφαρμογές σε προβλήματα οργάνωσης και διοίκησης σε μικρούς ή μεγάλους οργανισμούς, αλλά και στην ερμηνεία φαινομένων και στο σχεδιασμό παρεμβάσε-

ων σε μεγάλης κλίμακας συστήματα από φυσικά οικοσυστήματα έως κοινωνίες και ολόκληρα κράτη.

Η Συστημική, η επιστήμη μελέτης των συστημάτων, προέκυψε από τις παρακάτω διαπιστώσεις:

- Τα ανθρώπινα έργα είναι προϊόντα ομαδικής προσπάθειας και οργάνωσης συχνά μεγάλου ή πολύ μεγάλου αριθμού ατόμων.
- Ο κόσμος ολόκληρος διαμορφώνει ένα περιβάλλον υψηλού βαθμού πολυπλοκότητας μέσα στο οποίο καλείται να επιβιώσει ο σύγχρονος οργανισμός.
- Τα αντικείμενα δραστηριότητας πολλών σύγχρονων οργανισμών, ο ανταγωνισμός, αλλά και η εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού καθιστούν την οργάνωση της σύγχρονης επιχείρησης αντικείμενο επίσης υψηλού βαθμού πολυπλοκότητας.
- Για την «πολυπλοκότητα» αυτή καθαυτή είναι δύσκολο να δοθεί ένας γενικά αποδεκτός ορισμός.
- Κάποια συστήματα (οργανισμοί) επιβιώνουν και κάποια όχι. Αποκτά μεγάλο ενδιαφέρον η προσπάθεια κατανόησης της δυναμικής που διέπει τη λειτουργία και εν τέλει τη βιωσιμότητα ενός οργανισμού.
- Καμία επιστήμη από μόνη της δε μπορεί να διαχειριστεί τα παραπάνω ζητήματα. Αντίθετα, απαιτείται η συνδρομή πολλών γνωστικών αντικειμένων και ο συνδυασμός δεξιοτήτων περισσότερων της μιας.
- Μία μεμονωμένη θεώρηση για ένα πρόβλημα το οποίο διαμορφώνεται στο πλαίσιο της παραπάνω πολυπλοκότητας δεν είναι αρκετή. Οι απόψεις των εμπλεκόμενων μπορεί να είναι διαφορετικές και εξίσου απαραίτητες για τη διαμόρφωση λύσης.

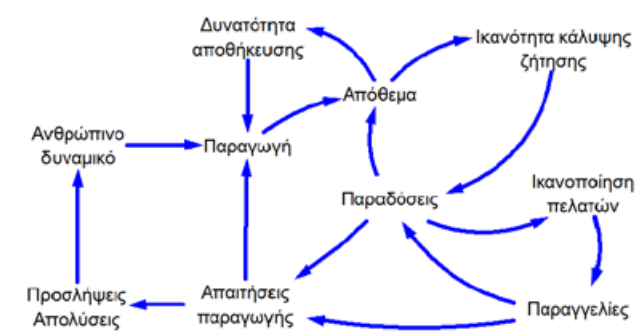
Αποτέλεσμα των γενεσιουργών αιτίων της Συστημικής είναι η ποικιλία των τρόπων προσέγγισης στο ζήτημα που περιγράφεται ως **«διαχείριση της πολυπλοκότητας»**. Έχουν προταθεί πολλές μεθοδολογίες - δεν τις αναφέρουμε εδώ- καθεμιά για κάποια συγκεκριμένη έκφανση της πολυπλοκότητας στους σύγχρονους οργανισμούς.

Παρόλα αυτά, επειδή καθεμιά από αυτές είναι κατάλληλη για περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, τις περισσότερες φορές για την αντιμετώπισή τους εί-

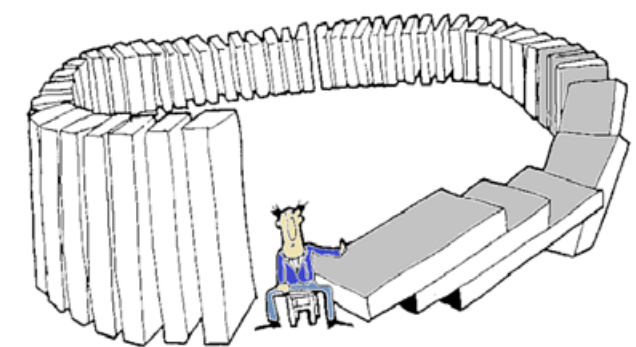
ναι απαραίτητη η συνδυαστική εφαρμογή ποικιλίας μεθοδολογιών, αλλά και επιστημονικών δεξιοτήτων.

Η Συστημική, είναι ένας τρόπος χειρισμού της πολυπλοκότητας και, εκ της φύσεώς της, αποτελεί αντικείμενο διεπιστημονικής προσέγγισης. Μπορούμε να πούμε ότι είναι ο συνδετικός ιστός ο οποίος συνδέει τα πολλαπλά γνωστικά αντικείμενα ή τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη μελέτη ενός επιχειρησιακού προβλήματος.

Ο χώρος δεν επιτρέπει την εκτενή παρουσίαση παραδειγμάτων, ενδεχομένως να δοθεί ευκαιρία γι' αυτό σε επόμενο άρθρο. Ο σκοπός του άρθρου θα έχει επιτευχθεί αν αυτό αποτελέσει έναυσμα προβληματισμού και αναζήτησης περισσότερων στοιχείων για το γνωστικό αντικείμενο Συστήματα και Πολυπλοκότητα.

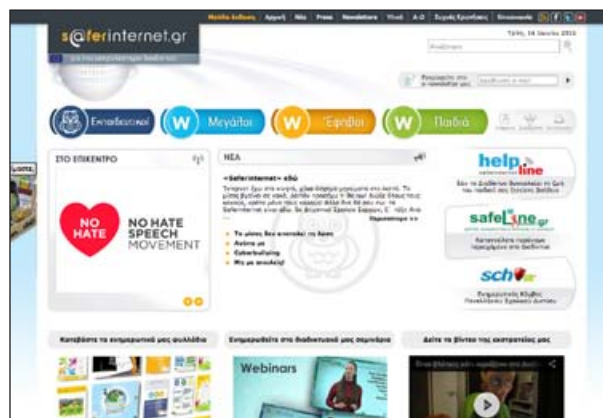
Μια μικρή επιχείρηση ως πολύπλοκο σύστημα.

Στα πολύπλοκα συστήματα, το αίτιο και το αποτέλεσμα συχνά απέχουν χωρικά και χρονικά.

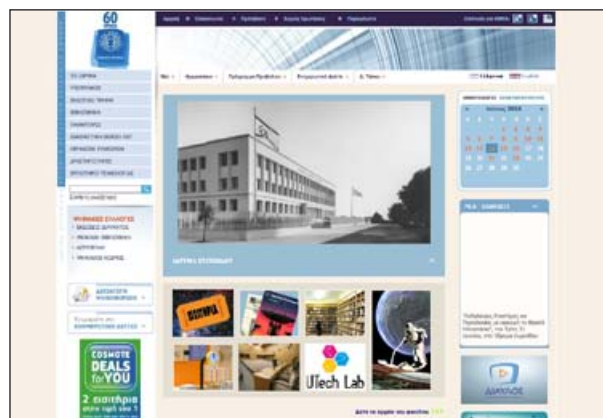
👉 Πληθγούμενοι στη Γνώση

www.saferinternet.gr

Η συγκεκριμένη ιστοσελίδα προσφέρει σημαντική ενημέρωση και πολύτιμες συμβουλές για ασφαλή πλοήγηση στο Διαδίκτυο και πλήθος πληροφοριών για εκπαιδευτικούς, γονείς, εφήβους και παιδιά. Επίσης, διαθέτει ενημερωτικά φυλλάδια, διαδικτυακά σεμινάρια, βίντεο με πληροφοριακό και συμβουλευτικό υλικό, έναν σημαντικό ενημερωτικό Κόμβο Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου, όπως επίσης και τη δυνατότητα καταγγελίας παράνομου περιεχομένου στο Διαδίκτυο.

www.eugenfound.edu.gr

Στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα, πέραν των πληροφοριών που υπάρχουν για το έργο και τη δράση του Ιδρύματος Ευγενίδου, μπορείτε να δείτε πλούσιο φωτογραφικό υλικό για το Πλανητάριο, καθώς και αναλυτικά όλο το πρόγραμμα προβολών.

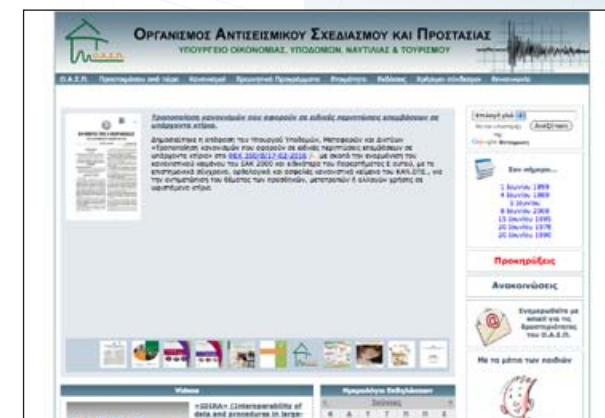
www.wegivebooks.org

Μια εκπαιδευτική ιστοσελίδα που όχι μόνο επιτρέπει στα παιδιά να διαβάζουν δωρεάν, αλλά και υποστηρίζει φιλικές σχέσεις παγκοσμίως.

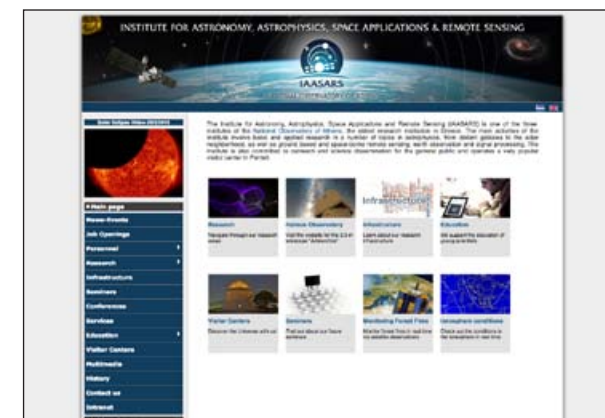
Τα μέλη μπορούν να επιλέξουν από μια ποικιλία από οργανισμούς που θέλουν να δωρίσουν, και κάθε φορά που διαβάζουν ένα βιβλίο, η ιστοσελίδα δωρίζει ένα βιβλίο σε αυτό το φιλικό ιδρυμα. Ενώ τα παιδιά διαβάζουν δωρεάν online, η ψηφιακή αυτή πρωτοβουλία βοηθά στην δημιουργία βιβλιοθηκών σε όλη την υδρόγειο.

www.oasp.gr

Στην ιστοσελίδα του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας τα παιδιά μπορούν να βρουν πληροφορίες για τους σεισμούς στην Ελλάδα και να εκπαιδευτούν, με ήρωες-καρτούν, προκειμένου να αντιδρούν σωστά, σε περίπτωση σεισμού.

www.astro.noa.gr

Στην πραγματικότητα η συγκεκριμένη ιστοσελίδα αποτελεί μια πολύ ενδιαφέρουσα πλατφόρμα νοητικής άσκησης, συνδυάζοντας το παιχνίδι με τη γνώση και τη διασκέδαση. Μετά από μια μικρή διαδικασία εγγραφής οι επισκέπτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν μια σειρά εργαλείων και παιχνιδιών με σκοπό να βελτιώσουν τη λειτουργία του εγκεφάλου τους (μνήμη, παρατηρητικότητα κτλ).

www.imeakia.gr

Πρόκειται για τον δικτυακό τόπο του Ινστιτούτου Μείζονος Ελληνισμού που απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 4-12 ετών.

Με ξεναγούς δέκα ήρωες-καρτούν, οι επισκέπτες μπορούν να διασκεδάσουν με διάφορα παιχνίδια γνώσεων, να ζωγραφίσουν και να εκτυπώσουν τα σχέδιά τους, να «κατεβάσουν» χρήσιμες εφαρμογές για τον υπολογιστή τους, να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς και να ενημερωθούν για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που πραγματοποιούνται στο Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος».

Ανοίγει ο κήπος του Αρχαιολογικού Μουσείου

Από την Παρασκευή 17 Ιουνίου οι επισκέπτες του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν τον ανανεωμένο κήπο του αιθρίου του.

Η μεταμόρφωση του κήπου, που είναι εμπνευσμένη από τις περίστυλεις αυλές της αρχαιότητας, έγινε με αφορμή τους εορτασμούς του Μουσείου για τα 150 χρόνια από τη θεμελίωσή του και υλοποιήθηκε χάρη στην ευγενική χορηγία της JT International Hellas σε συνεργασία με την εταιρεία αρχιτεκτονικής τοπίου, Ecoscapes.

Οι επισκέπτες του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου θα έχουν στο εξής τη δυνατότητα να περιηγηθούν ανάμεσα σε 700 νέα φυτά, που περιλαμβάνουν είδη για τα οποία γίνεται μνεία στην

ελληνική μυθολογία και την αρχαία ελληνική γραμματεία, εμπλουτίζοντας τις γνώσεις τους για τη σχέση φυσικού περιβάλλοντος και μύθου και αποκομίζοντας μια ολοκληρωμένη εμπειρία της αρχαιότητας και του πολιτισμικού τοπίου.

Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και το ανανεωμένο αιθρίο του είναι ανοιχτά καθημερινά μεταξύ 8 το πρωί και 8 το βράδυ, προσφέροντάς ένα πανόραμα της τέχνης και των ανθρώπων των επιτευγμάτων του νου, από τις αρχές της προϊστορίας έως την ύστερη αρχαιότητα σε ένα από τα σημαντικότερα δείγματα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην πρωτεύουσα.

Ώρες λειτουργίας:

Δευτέρα - Κυριακή 08:00-20:00

Γωνιές για διάβασμα στην καλοκαιρινή Αθήνα

Επειδή κάποιες ώρες του καλοκαιριού δεν υπάρχει καλύτερη συντροφιά από ένα καλό βιβλίο, τώρα μπορείτε να καθίσετε στον κήπο ενός café ή ακόμη και στο υπαιθρο και να απολαύσετε την αγαπημένη σας συνήθεια σε υπέροχες γωνιές της Αθήνας που είναι μικροί παράδεισοι και προσφέρουν στιγμές χαλάρωσης και ηρεμίας.

Ποιήματα κι Εγκλήματα

Διεύθυνση: Αγ. Ειρήνης 17, Μοναστηράκι

Ο καλαίσθητος αυτός χώρος είναι ένα art bar των εκδόσεων Γαβριηλίδη που βρίσκεται σε ένα παλιό βαυαρικό σπίτι. Στο ισόγειό του, υπάρχει επίσης ένας ζεστός και φωτεινός χώρος. Το πρωί μυρίζει καφέ και βιβλία, ενώ το μεσημέρι η κουζίνα του προσφέρει μακαρονάδες, σούπες, σαλάτες και πίτες.

Εξαιρετικά ήσυχη είναι και η πίσω αυλή. Ένας από τους πρώτους μουσικούς κήπους της Αθήνας και πραγματικά ιδανικός για διάβασμα.

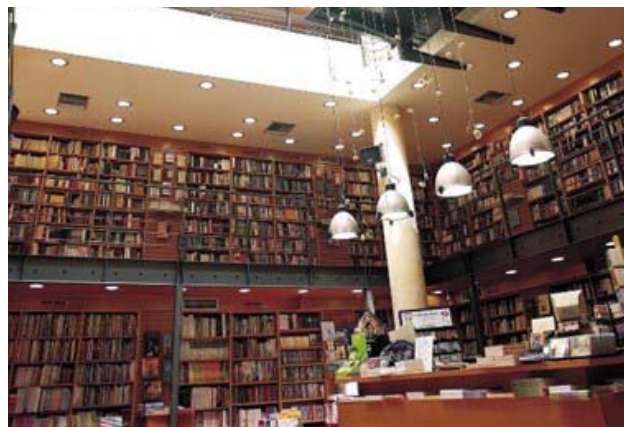

Ευριπίδης στη Στοά

Διεύθυνση: Ανδρέα Παπανδρέου 11,
εντός στοάς, Χαλάνδρι

Στους ψηλοτάβανους ορόφους του, κρύβει χιλιάδες χάρτινους, βιβλιοδετημένους θησαυρούς. Και στο αυτοσχέδιο αίθριό του, στην ήσυχη στοά του Χαλανδρίου, κρύβει έναν χώρο για καφέ και διάβασμα, που λειτουργεί με ωράριο καταστημάτων.

Με άλλα λόγια, ο Ευριπίδης στην πλατεία Χαλανδρίου είναι από τα μικρά μουσικά φιλαναγνωσίας, δίπλα στην πλατεία του Χαλανδρίου.

Ποιχώρος Άγκυρα

Διεύθυνση: Σόλωνος 124, Αθήνα

Ανοιχτή το καλοκαίρι και σκεπασμένη τον χειμώνα, η στενόμακρη, φιλόξενη αυλή του ποιχώρου Άγκυρα στα Εξάρχεια διαθέτει όχι μόνο έναν φιλικό χώρο για διάβασμα, αλλά και βιβλία προς πώληση στο μικρό της βιβλιοπωλείο, χώρο για εκδηλώσεις και σεμινάρια στην λήσχη του πάνω ορόφου, περιοδικά προς δανεισμό και ξεφύλλισμα και έναν ιδιωτικό χώρο μελέτης για ομάδα μέχρι και οκτώ ατόμων, τον οποίο μπορείτε να «κλείσετε» με τηλεφωνική κράτηση.

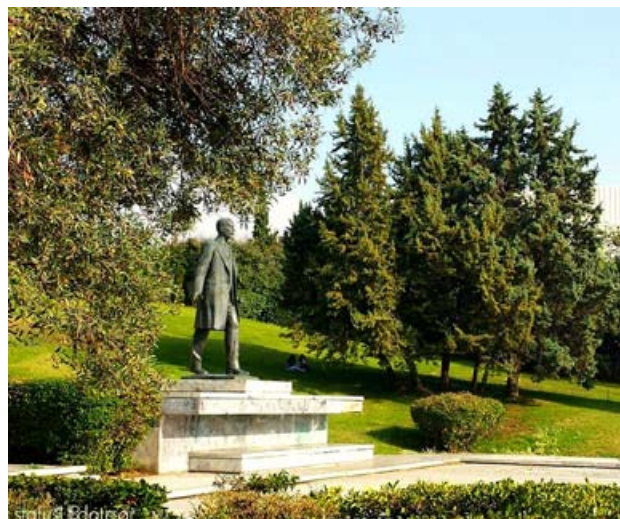
Ο κήπος του Μεγάρου Μουσικής

Μέχρι τη δύση του ήλιου, το Μέγαρο Μουσικής μας δίνει τη δυνατότητα να απολαύσουμε δωρεάν τον πανέμορφο κήπο του, με τις πλακόστρωτες διαδρομές και τα άνετα ξέφωτα με το γρασίδι. Απλώστε μια λεπτή κουβερτούλα ή ένα οποιοδήποτε προστατευτικό ύφασμα βρείτε στο σπίτι και πιάστε θέση κάτω από τα δέντρα. Μπορείτε να προμηθευτείτε νεράκι ή άλλα ροφήματα από τα bar του Μεγάρου που λειτουργούν σε καθένα από τα επίπεδα στον εσωτερικό του χώρο.

Πάρκο Ελευθερίας

Ακριβώς δίπλα από το Μέγαρο απλώνεται ένα καταπράσινο παρκάκι, ο πλαϊνός δρόμος του οποίου ανηφορίζει προς μία ακόμη μεγαλύτερη δραστήρια έκταση. Το Πάρκο Ελευθερίας, τόσο κοντά στην λεωφόρο Βασιλίσσης Σοφίας, κι όμως τόσο μακριά από τη βουή της, θα σας ξαφνιάσει ευχάριστα με τις ήσυχες γωνίες του που ενδείκνυνται για διάβασμα και χαλάρωση. Μπορείτε να προμηθευτείτε καφέ από το «Πάρκο Ελευθερίας» ή ακόμη και να απολαύσετε εκεί το βιβλίο σας.

Εθνικός κήπος

Είναι γεμάτος με αιωνόβια δέντρα που δημιουργούν τεράστιες σκιές, αλλά και χαριτωμένες πάπιες που με τις φωνές τους μεταφέρουν τον επισκέπτη από το πολύβουο κέντρο στην εξοχή. Στον χώρο υπάρχει κι ένα ήσυχο καφεεντάκι για εκείνους που δεν επιθυμούν να αποχωρισθούν την «άνεση» της καρέκλας. Ο Κήπος, όπως και το καφεεντάκι του, λειτουργούν μέχρι τη δύση του ήλιου.

Πνύκα

Προμηθευτείτε με νερό κι ανηφορίστε την Αποστόλου Παύλου μέχρι να ξεμακρύνετε από την πολύβουη πιάτσα του Θησείου, στρίψτε δεξιά, προς την ανηφόρα που οδηγεί στην είσοδο του Φιλοπάππου και μείνετε στο πρώτο από τα λοφάκια του, αυτό της Πνύκας. Είναι εκεί που συγκεντρώνονταν και οι αρχαίοι αθηναίοι ρήτορες. Τιμήστε την παράδοση του χώρου και καθίστε κι εσείς κάτω από τα δέντρα του αλυσυλλίου ή σε ένα από τα δύο μεγάλα ξέφωτα, όπου θα βρείτε κι άλλους Αθηναίους να διαβάζουν, να ρεμβάζουν, να κάνουν πικ νικ ή να παίζουν με τους σκύλους τους. Αν πάλη θέλετε λίγη περισσότερη άνεση, κατηφορίστε προς την άλλη πλευρά του λόφου, εκεί που το πλακόστρωτο του Πικιώνη οδηγεί στο κλειστό πια καφεεντάκι που άλλοι ονομάζουν «ησυχαστήριο του Πικιώνη» και άλλοι «Λούμπο».

Όπου κι αν αποφασίσετε να πάτε σίγουρα δεν θα το μετανιώσετε!

Δευτερεύων Πνιγμός

Όλα όσα πρέπει να ξέρουν οι γονείς

Ο «δευτερεύων πνιγμός», σύμφωνα με την Πανελλήνια Σχολή Ναυαγοσωστικής, είναι ένα από τα είδη πνιγμού κατά τον οποίον «σοβαρές αιμοδυναμικές και βιοχημικές διαταραχές λαμβάνουν χώρα, **ικανές να οδηγήσουν στον θάνατο έως και 72 ώρες μετά το περιστατικό**». Μπορεί να συμβεί είτε σε πισίνα, είτε στην θάλασσα ή ακόμα και μέσα στην μπανιέρα, όταν μικρή ποσότητα εισπνεόμενου νερού δρα ως ερεθιστικός παράγοντας, προκαλώντας φλεγμονή και διαρροή υγρού στους πνεύμονες.

Σε κάποιες περιπτώσεις το σώμα μπορεί να αντιδράσει, σπρώχνοντας ακόμα περισσότερο νερό στους πνεύμονες όσο περνά η ώρα (προκαλώντας πνευμονικό οίδημα), μειώνοντας έτσι την ικανότητα του παιδιού (ή και του ενήλικα!) να αναπνεύσει με αποτέλεσμα να πνιγεί από τα ίδια τα υγρά του σώματός του! **Η αντίδραση αυτή του οργανισμού μπορεί να γίνει ακόμα και 72 ώρες μετά το περιστατικό του παραλίγο πνιγμού.**

Το βασικό σύμπτωμα του δευτερεύοντος πνιγμού που θα πρέπει να ανησυχήσει τους γονείς, είναι ο βήχας που επιμένει! Στην περίπτωση που το παιδί έχει βήχα ακόμα και αφού έχουν περάσει ώρες από το περιστατικό, και ειδικά αν δείχνει σημάδια έντονης κόπωσης και δυσχέρεια στην αναπνοή, θα πρέπει να μεταφερθεί άμεσα στο νοσοκομείο!

Τι πρέπει να προσέχετε!

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει περιορίσει την χρήση της ορολογίας «δευτερεύων πνιγμός» και κατατάσσει την κατάσταση αυτή υπό την γενικότερη ορολογία «πνιγμός», δίνοντας έμφαση στα μέτρα πρόληψης. Σε κάθε περίπτωση, όπως τονίζει οι ειδικοί, η πρόληψη σώζει ζωές, γι'αυτό φροντίστε να βρίσκεστε πάντα δίπλα στο παιδί σας, όταν κολυμπά! Αν, παρ'ελλήδα, το παιδί κινδυνεύει από πνιγμό, ο γονιός πρέπει να το γυρίσει ανάποδα και στο πλάι και να του πιέσει τον θώρακα, προκειμένου να βγει όλο το υγρό. Αν το παιδί δεν αναπνέει θα πρέπει να του κάνει τεχνητές αναπνοές και μαλάξεις. Αν ύστερα από ώρα στο παιδί παραμένει βήχας, θα πρέπει να μεταφερθεί άμεσα στο νοσοκομείο.

Πράγματα που πρέπει να γνωρίζετε για τον δευτερεύοντα πνιγμό και τον πνιγμό στην ξηρά

- Ο πνιγμός στην ξηρά προκύπτει, όταν το σώμα και ο εγκέφαλος αισθάνονται ότι πρόκειται να εισέλθει νερό στους πνεύμονες. Αυτό προκαλεί έναν σπασμό στο λάρυγγα, ο οποίος κλείνει για να προστατέψει το σώμα. Το νερό δεν μπορεί να εισέλθει, όμως δεν μπορεί ούτε ο αέρας, γεγονός που προκαλεί ασφυξία στο θύμα.
- Ο δευτερεύων πνιγμός συχνά προκύπτει όταν μπαίνει νερό στους πνεύμονες και παραμένει εκεί. Το παιδί μπορεί να ανανήψει, όμως το παγιδευμένο νερό σύντομα προκαλεί πνευμονικό οίδημα. Το πνευμονικό οίδημα μπορεί να μην παρουσιάσει καμία ένδειξη προβλήματος αρχικά, όμως μερικές ώρες ή ακόμα και μέρες αργότερα μπορεί να προκαλέσει θάνατο.
- Πρέπει να έχουμε επίσης υπόψη ότι το νερό στις πισίνες περιέχει πολλή χημικά. Αν παγιδευτεί στους πνεύμονες μπορεί να τους προκαλέσει φλεγμονή και ερεθισμό.
- Η χλωρίνη αποτελεί ιδιαίτερα ερεθιστική ουσία για τους βρόγχους.
- Μετά από το περιστατικό του πνιγμού, το παιδί μπορεί να αποβάλει ένα μέρος του νερού και να ανανήψει, όμως ίσως να εξακολουθεί να υπάρχει νερό παγιδευμένο στους πνεύμονες. Μετά από μερικές ώρες, το νερό αυτό προκαλεί φλεγμονή στους βρόγχους, οδηγώντας σε οίδημα και, κατά συνέπεια, σε χαμηλότερα επίπεδα οξυγόνου στο αίμα.

Ο δευτερεύων πνιγμός προκύπτει ώρες ή ακόμα και μέρες μετά την επαφή με το νερό. Είναι απαραίτητο να ενημερώσετε τον θεράποντα ιατρό όσο το δυνατόν γρηγορότερα.

